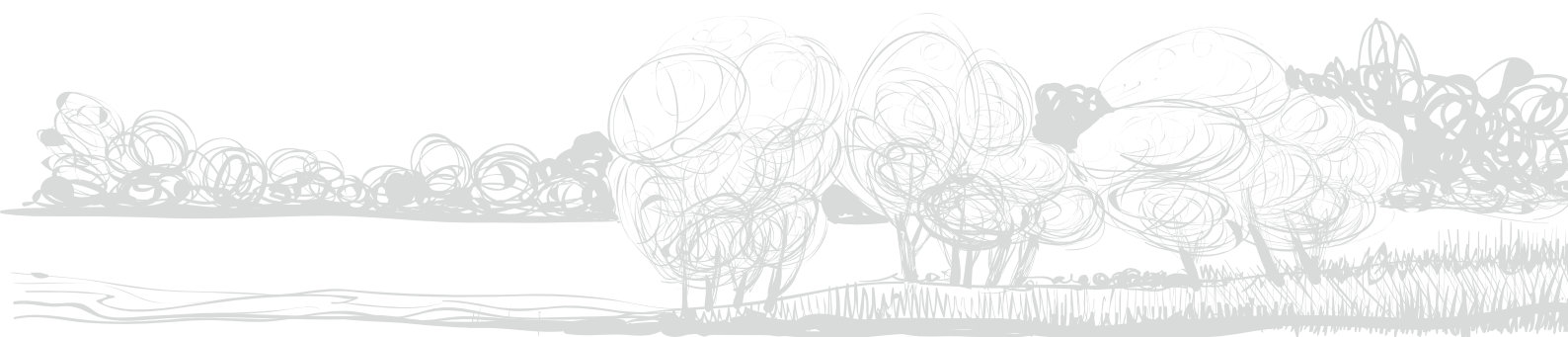

Album cu specii și habitate Natura 2000

ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre
și ROSCI0044 Corabia Turnu-Măgurele,
incluzând aria naturală protejată de interes
național B10. Ostrovul Mare

DESPRE NOI

Asociația Echilibru a fost înființată în anul 2002 ca o organizație nonguvernamentală de protecție a mediului, întreprinzând până în prezent numeroase activități pentru armonizarea oamenilor cu mediul înconjurător.

DESPRE PROIECT

Asociația Echilibru a depus proiectul „Planificarea managementului conservării biodiversității în 2 situri Natura 2000 - ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre și ROSCI0044 Corabia Turnu-Măgurele, incluzând aria naturală protejată de interes național B10. Ostrovul Mare”, pentru finanțare în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020, Axa Prioritară 4 Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric, Obiectivul specific 4.1 Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate.

Proiectul este cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și are o valoare totală de 4.789.488,00 Lei, din care 4.071.064,80 Lei FEDR și 718.423,20 Lei Buget național.

În acest scop se vor desfășura următoarele activități:

Activitatea A.1. Elaborarea Planului de management pentru cele 2 situri Natura 2000: ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre (incluzând rezervația naturală - B10. Ostrovul Mare) și ROSCI0044 Corabia - Turnu Măgurele, în concordanță cu legislația în vigoare)

A.1.1. Realizarea unui Studiu de inventariere-cartare a speciilor de păsări din situl Natura 2000 ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre (incluzând rezervația naturală - B10. Ostrovul Mare) și cartografierea GIS a distribuției spațiale a acestora, informații ce vor sta la baza elaborării Planului de management.

A.1.2. Realizarea unui Studiu de inventariere-cartare detaliată a speciilor și habitatelor de interes comunitar din situl Natura 2000 ROSCI0044 Corabia - Turnu Măgurele, precum și cartografierea GIS a distribuției acestora, informații ce vor sta la baza elaborării Planului de management.

A.1.3. Realizarea unui Studiu privind mediul abiotic din siturile ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre (incluzând rezervația naturală - B10. Ostrovul Mare) și ROSCI0044 Corabia - Turnu Măgurele, ce va sta la baza elaborării Planului de management.

A.1.4. Realizarea unui Studiu de evaluare detaliată a impactului antropic asupra celor 2 situri Natura 2000 vizate de proiect, și cartografierea GIS a impactului antropic generat în aceste arii protejate.

A.1.5. Realizarea unui Studiu de Evaluare a stării de conservare a speciilor de păsări din situl Natura 2000 ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre (incluzând rezervația naturală - B10. Ostro-

vul Mare) precum și figurarea spațială în format GIS a acestora, informații ce vor sta la baza elaborării Planului de management.

A.1.6. Realizarea unui Studiu de evaluare a stării de conservare a speciilor

și habitatelor din situl Natura 2000 ROSCI0044 Corabia - Turnu Măgurele, precum și figurarea spațială în format GIS a acestora, informații ce vor sta la baza elaborării Planului de management.

A.1.7. Elaborarea Planului de management în concordanță cu standardele și legislația în vigoare.

A.1.8. Realizarea evaluării strategice de mediu (SEA), pentru Planul de Management elaborat.

A.1.9. Aprobarea Planului de management de autoritatea competentă, conform legislației în vigoare.

Activitatea A.2. Activități de consultare, conștientizare și informare.

A.2.1. Activități de promovare a proiectului și informare pentru diseminarea rezultatelor acestuia.

A.2.2. Evaluarea gradului de informare și conștientizare a populației privind valorile și semnificația celor 2 situri Natura 2000 vizate de proiect – realizarea sondajelor de opinie înainte și după campania de informare și conștientizare.

A.2.3. Activități de creștere a nivelului de conștientizare a grupurilor țintă vizate conform Planului de informare și publicitate: comunitățile locale, instituții ale statului/factori de decizie, publicul larg, alte instituții interesate.

Activitatea A.3. Dezvoltarea capacității administrative a custodelui celor 2 Situri Natura 2000 vizate de proiect (Asociația Echilibru).

Activitatea A.4. Managementul Proiectului (planificarea, implementarea și monitorizarea / evaluarea activităților)

Unitatea de Implementare a Proiectului este alcătuită din următorii: Vladimir TONCEA (Manager de Proiect, Președintele Asociației Echilibru), Ioana LAZĂR (Responsabil Achiziții), Constanța SUDITU (Responsabil Financiar), Marcel ȚÎBÎRNAC (Responsabil Tehnic), Raluca WEBER (Responsabil Comunicare) și își desfășoară activitatea în București, bd. Constructorilor nr. 20A, Ipromet Imobiliare Corp A, Etaj 4, sector 6, Camera 7 (SMIS 102491), Tel / Fax. 0311.065.905, Email: asoc.echilibru@gmail.com

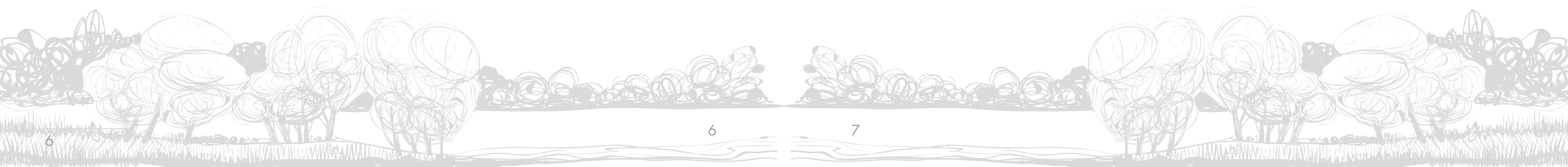
Activitatea A.5. Auditul financiar al proiectului

Rezultatele proiectului: Planul de management este aprobat, Ariile Naturale Protejate ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre și ROSCI0044 Corabia - Turnu Măgurele beneficiază de acțiuni de tip A și Custodele lor este operațional.

Data de începere: 05.05.2017

Perioada de implementare: 05.05.2017 – 30.06.2019

Mai multe detalii puteți afla cu website-ul <https://www.natura2000corabia-turnu.ro/>

DESCRIEREA SITURILOR

Situl Natura 2000 ROSPA0024 Confluența Olt-Dunăre

Acest sector este un vestigiu al luncii naturale a Oltului inferior, puțin influențat de prezența umană. Oltul se varsă în Dunăre la km 604 între localitățile Turnu Măgurele și Islaz pe teritoriul județului Teleorman. La est de localitatea Islaz, luncile celor două ape se unesc și formează o suprafață mai joasă și mai întinsă.

Ultimii kilometri pe care îi parcurge Oltul până la vărsarea sa în Dunăre reprezintă singura porțiune ce păstrează aspectul natural al râului, cu maluri neconsolidate de beton, abrupte, spălate de curenți, mărginite din loc în loc

de plop, sălcii sau pălcuri de arini, și tot în acest sector se formează insule de nisip. Chiar la confluența cu Dunărea pe malul stâng, există zăvoaie, iar pe malul drept se extind pajiști, culturi agricole și o perdea forestieră de protecție (alcătuită din plop).

Zona (20.960 ha) a fost declarată Arie de Protecție Specială Avifaunistică prin Hotărârea Guvernului nr. 1284 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România din 24 octombrie 2007, modificată și completată de Hotărârea

Guvernului nr. 971 /2011, iar începând din iulie 2012 situl este protejat ca zonă umedă de importanță internațională prin Convenția Ramsar (Convenția asupra zonelor umede de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice). Prin actualizarea Formularului Standard în anul 2016,

suprafața sitului a fost micșorată la 20.483 ha.

Bogăția în specii de păsări a zonei se datorează calității și importanței habitatelor, locurilor de cuibărit, de hrănire și de odihnă. Principalele habitate care prezintă o mare importanță pentru

speciile de păsări sunt: zonele umede (bălți, lacuri și râuri), plaje de nisip, culturi, pășuni, păduri de foioase, vii și livezi.

Desemnarea zonei ca Arie de Protecție Specială Avifaunistică a fost realizată în scopul conservării următoarelor

specii de păsări: *Accipiter nisus* (uliu păsărar), *Actitis hypoleucos* (fluierar de munte), *Alauda arvensis* (ciocârlie), *Alcedo atthis* (pescăraș albastru), *Anas acuta* (rață sulițar), *Anas crecca* (rață mică), *Anas penelope* (rață fluierătoare), *Anas platyrhynchos* (rață mare), *Anas querquedula* (rață cârâitoare),

Ardea cinerea (stârc cenușiu), *Aythya ferina* (rață cu cap castaniu), *Aythya fuligula* (rață moțată), *Aythya nyroca* (rață roșie), *Bucephala clangula* (rață sunătoare), *Burhinus oedicephalus* (pasărea ogorului), *Buteo buteo* (șorecar), *Buteo lagopus* (șorecar încălțat), *Carduelis cannabina* (cânepar), *Carduelis carduelis* (sticlete), *Carduelis spinus* (scatiu), *Charadrius dubius* (prundăraș gulerat mic), *Charadrius hiaticula* (prundăraș gulerat mare), *Chlidonias hybridus* (chirighiță cu obraji albi), *Chlidonias niger* (chirighiță neagră), *Coccythraustes coccythraustes* (botrgros), *Coracias garrulus* (dumbrăveancă), *Coturnix coturnix* (prepeliță), *Cuculus canorus* (cuc), *Cygnus cygnus*

(lebedă de iarnă), *Delichon urbica* (lăstun de casă), *Dendrocopos medius* (ciocănitoare de stejar), *Emberiza hortulana* (presură de grădină), *Erithacus rubecula* (măcăleandru), *Falco subbuteo* (șoimul rândunelelor), *Falco tinnunculus* (vânturel roșu), *Falco vespertinus* (vânturel de seară), *Ficedula hypoleuca* (muscar negru), *Fringilla coelebs* (cinteză), *Fringilla montifringilla* (cinteză de iarnă), *Fulica atra* (lișița), *Gallina gogallinago* (becațină), *Gallinula chloropus* (găinușă de baltă), *Haematopus ostralegus* (scoicar), *Himantopus himantopus* (piciorong), *Lanius excubitor* (sfrâncioc mare), *Larus cachinnans* (pescăruș pontic), *Larus canus* (pescăruș sur), *Larus ridibundus* (pescăruș

râzător), *Limosa limosa* (sitar de mal), *Locustella luscinioides* (grelușel de stof), *Luscinia megarhynchos* (privighetoare), *Mergus merganser* (ferestrașul mare), *Merops apiaster* (prigoare), *Miliaria calandra* (presură sură), *Motacilla alba* (codobatură albă), *Motacilla flava* (codobatură galbenă), *Muscicapa striata* (muscar sur), *Numenius arquata* (culic mare), *Nycticorax nycticorax* (stârc de noapte), *Oriolus oriolus* (grangur), *Phalacrocorax carbo* (cormoran mare), *Phalacrocorax pygmeus* (cormoran mic), *Phylloscopus collybita* (Pitulice de munte), *Picus canus* (ghionoaie sură), *Platalea leucorodia* (lopătar), *Pyrrhula pyrrhula* (mugurar), *Riparia riparia* (lăstun de mal), *Saxicola rubetra*

(mărăcinar), *Saxicola torquata* (mărăcinar negru), *Sterna albifrons* (chiră mică), *Sterna hirundo* (chiră de baltă), *Streptopelia turtur* (turturică), *Sturnus vulgaris* (graur), *Sylvia atricapilla* (silvie cu cap negru), *Sylvia communis* (silvie de câmp), *Tringa erythropus* (fluierar negru), *Tringa glareola* (fluierar de mlaștină), *Tringa nebularia* (fluierar cu picioare verzi), *Tringa ochropus* (fluierar de zăvoi), *Tringa totanus* (fluierar cu picioare roșii), *Turdus merula* (mierlă), *Turdus philomelos* (sturc cântător), *Upupa epops* (pupăză), *Vanellus vanellus* (nagâț).

În acest sector inferior al Dunării, habitatele rămase în stare naturală și seminaturală în urma transformărilor ce au avut loc în ultimii 20 de ani în lunca Dunării sunt pădurile de esență moale, aceste zăvoaie de salcie și plop cu o importanță ecologică deosebită reprezentând totodată habitate de interes comunitar. Acestea sunt interdependente de regimul hidrologic al fluviului și își păstrează funcțiile biogeochimice și ecologice, totodată prezentând o importanță din punct de vedere al biodiversității.

Zona (9.256 ha) a fost declarată Sit de Importanță Comunitară prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală

protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificat și completat prin Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 2387/2011. Prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 46/2016, privind instituirea regimului de arie naturală protejată și declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, suprafața sitului a fost micșorată la 8.354 ha.

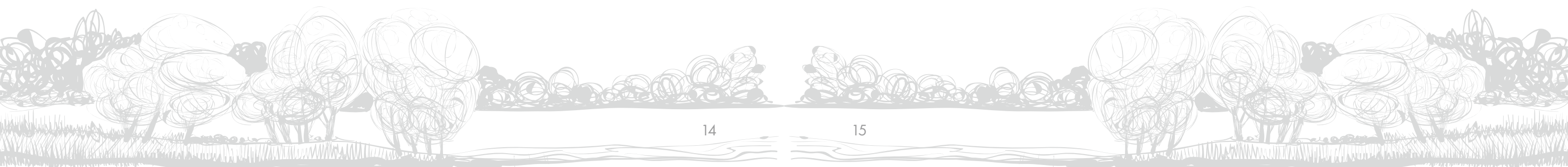
Desemnarea sitului a fost realizată în scopul conservării mai multor specii de interes comunitar, dintre care menționăm: **pești** - *Alosa immaculata* (scrumbie de Dunăre), *Aspius aspius* (avat),

Cobitis taenia (zvârlugă), *Gobio albiginnatus* (porcușor de șes), *Gobio kessleri* (petroc), *Gymnocephalus baloni* (ghiborț de râu), *Gymnocephalus schraetzer* (răspăr), *Misgurnus fossilis* (țipar), *Pelecus cultratus* (sabiță, săbioară), *Rhodeus sericeus amarus* (boarță), *Zingel zingel* (pietrar), *Zingel streber* (fusar), **amfibieni** - *Bombina bombina* (izvoraș de baltă cu burtă roșie), *Triturus dobrogicus* (triton dobrogean), **mamifere** - *Lutra lutra* (vidra), *Spermophilus citellus* (popândău) și **nevertebrate** - *Theodoxus transversalis* (melc acvatic dungat).

Din punct de vedere geologic, în zonă se întâlnesc depozite aluvionare constituite din nisipuri fine sau grosiere, pietrișuri mărunte, mari și foarte mari,

adevărate bolovănișuri, maluri și argile cu grosimi variabile, bine reprezentate.

Sectorul Corabia-Turnu Măgurele prezintă o valoare ecologică deosebită și datorită prezenței unor tipuri de habitate de interes comunitar, precum: 6440 - Pajiști aluviale din *Cnidion dubii*, 91E0* - Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), 91F0 - Păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, din lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*), 92A0 - Zăvoaie cu *Salix alba* și *Populus alba* și 3140 – Ape puternic oligo-mezotrofe cu vegetație bentonică de specii *Chara sp.*

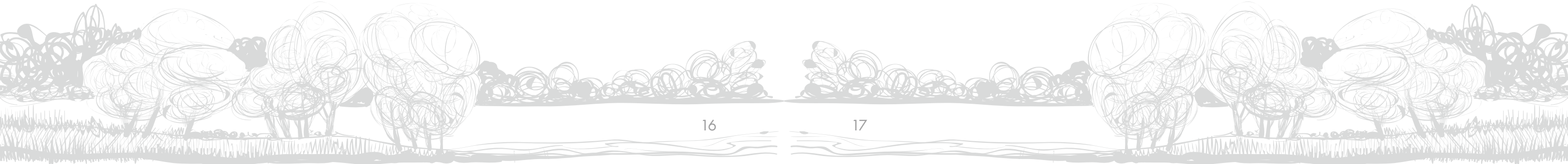
Aria naturală protejată de interes național B10. Ostrovul Mare

În aria naturală protejată B10. Ostrovul Mare se găsesc și două specii importante de reptile: *Lacerta viridis* (gușter) și *Ablepharus kitaibelii* (șopârlița de frunzar), alături de următoarele specii de păsări: *Phalacrocorax pygmeus* (cormoran mic), *Alcedo atthis* (pescăraș albastru), *Aythya nyroca* (rață roșie), *Botaurus stellaris* (buhai de baltă), *Rallus aquaticus* (cârstel de baltă), *Branta ruficollis* (gâscă cu piept roșu), *Aquila clanga*

(acvilă țipătoare), *Aquila heliaca* (acvilă de câmp), *Buteo ruffinus* (șorecar mare), *Ciconia ciconia* (barză albă), *Circus aeruginosus* (erete de stuf), *Circus cyaneus* (erete vânăt), *Cygnus cygnus* (lebedă de iarnă), *Cygnus olor* (lebedă de vară), *Egretta alba* (egretă mare), *Falco columbarius* (șoim de iarnă), *Gavia arctica* (cufundar polar), *Gavia stellata* (cufundar mic), *Haliaeetus albicilla* (codalb), *Larus minutus* (pescăruș mic), *Numenius arquata* (cu-

lic mare), *Nycticorax nycticorax* (stârc de noapte), *Pelecanus crispus* (pelican creț), *Pelecanus onocrotalus* (pelican comun), *Platalea leucorodia* (lopătar), *Tadorna tadorna* (călifar alb), *Buteo buteo* (șorecar), *Buteo lagopus* (șorecar încălțat), *Calidris temminckii* (fugaci pitic), *Emberiza schoeniclus* (presură de stuf), *Falco tinnunculus* (vânturel roșu), *Mergellus albellus* (fereastră mic), *Panurus biarmicus* (pițigoi de stuf), *Podiceps grisegena* (corcodel

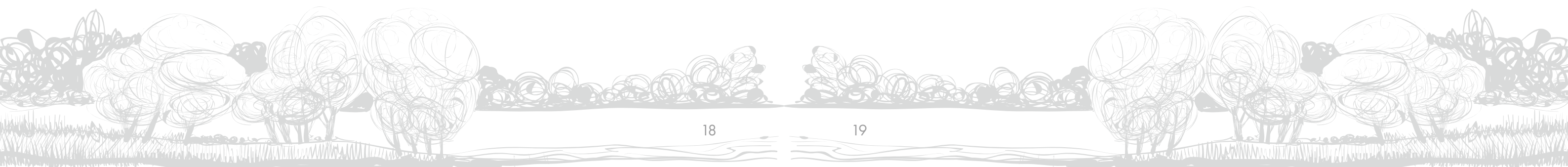
cu gât roșu), *Podiceps nigricollis* (corcodel cu gât negru), *Tringa ochropus* (fluierar de zăvoi), *Tringa glareola* (fluierar de mlaștină), *Podiceps cristatus* (corcodel mare), *Motacilla alba* (cobatură albă), *Accipiter gentilis* (uliu porumbar), *Accipiter nisus* (uliu păsărar), *Larus canus* (pescăruș sur), *Larus cachinnans* (pescăruș pontic), *Larus ridibundus* (pescăruș râzător).

SPECII ȘI HABITATE

Habitate

Zona proiectului cuprinde cinci tipuri de habitate de interes comunitar care asigură condiții prielnice unui număr foarte mare de specii faunistice.

6440 - Pajiști aluviale din *Cnidion dubii*

Este un habitat de pajiști de luncă de la câmpie până în etajul montan inferior, dezvoltate pe soluri ce prezintă un ușor exces de umiditate, unde pot fi găsite atât specii iubitoare de umezeală, cât și specii care preferă un regim echilibrat al umidității solului.

Specia edificatoare, mărarul alb de luncă *Cnidium*, este foarte rară în România.

În România, cele mai reprezentative rămân pajiștile de firuță de livadă, coada vulpii cu piciorul cocoșului târător, bucățel, firuță silvicolă (în Oltenia), deșampsia înaltă, anghelică de pădure, pălămidă cenușie, răchitan, numeroase specii de rogoz și pipirig. Acest habitat este deosebit de important pentru multe specii de păsări care găsesc aici hrană și condiții de reproducere, cuibărit și iernat.

91E0* - Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Habitatul include pădurile galerii de luncă din lungul râurilor, de la câmpie până în etajul montan superior.

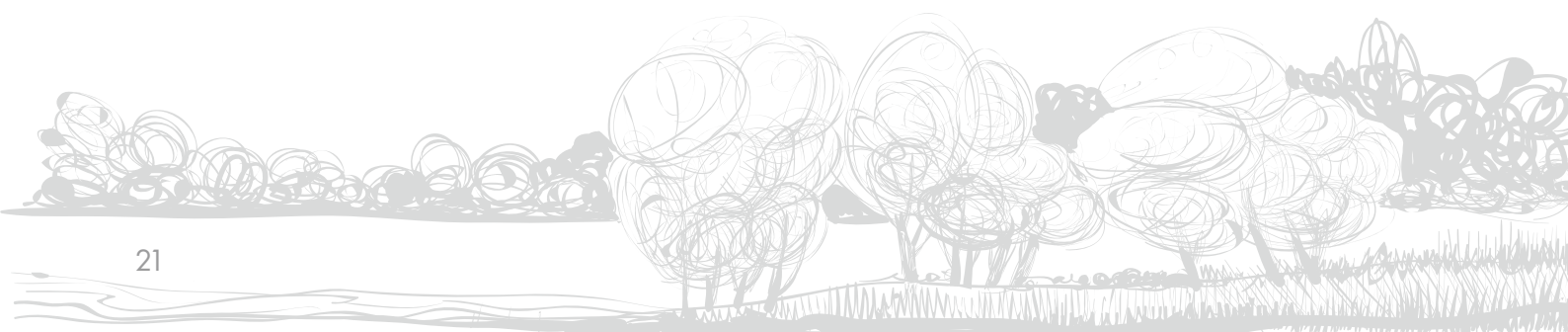
Importanța habitatului nu constă în prezența unor specii de plante rare, ci în faptul că acesta constituie o resursă ecologică inestimabilă, asigurând culoare ecologice pentru mamifere mari, adăpost pentru numeroase specii de nevertebrate și loc de cuibărit și de hrănire pentru un mare număr de specii de păsări.

Aceste păduri se dezvoltă pe terenuri plane sau slab înclinate, pe soluri aluviale. Speciile caracteristice, de talie înaltă și cățărătoare, care dau un aspect luxuriant, sunt pălămida galbenă uleioasă, telekia, captalanul, angelica, urzica, vița de vie sălbatică, curpenul și trestioara lănoasă.

Date fiind suprafețele mici ocupate, un management inadecvat poate favoriza pătrunderea speciilor din pajiștile învecinate (este cel mai sensibil tip de habitat din acest punct de vedere din România), aceste habitate fiind amenințate și de drenarea terenurilor și folosirea intensivă.

20

21

91F0 - Păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, din lungul marilor râuri (*Ulmenion minoris*)

Acestea sunt păduri din specii cu lemn de esență tare, situate în albia majoră a râurilor, fiind expuse regulat inundațiilor în perioada creșterii nivelului apei, sau în zone joase, unde sunt expuse inundațiilor provocate de înălțarea apei freatice. Solurile sunt de obicei reprezentate de cernoziomuri și feozio-murgleizate, argiloase, grele.

În Câmpia de Vest și nordul Câmpiei Moldovei apar stejarul (comun), frasinul comun și cel danubian, iar în

Câmpia Română și sudul Câmpiei Moldovei se adaugă frasinul pufos (specie endemică pentru bazinul inferior al Dunării) și stejarul brumăriu.

Alături de acești arbori dominanți caracteristici cresc alte specii de luncă, precum arinul negru, salcia albă, plopul negru, plopul alb, ulmul mic, velnișul, părul pădureț, jugastrul, mălinul și altele, dar și arbuști precum crușinul, vița de vie sălbatică, curpenul, spinul cerbului.

92A0 - Zăvoaie cu *Salix alba* și *Populus alba*

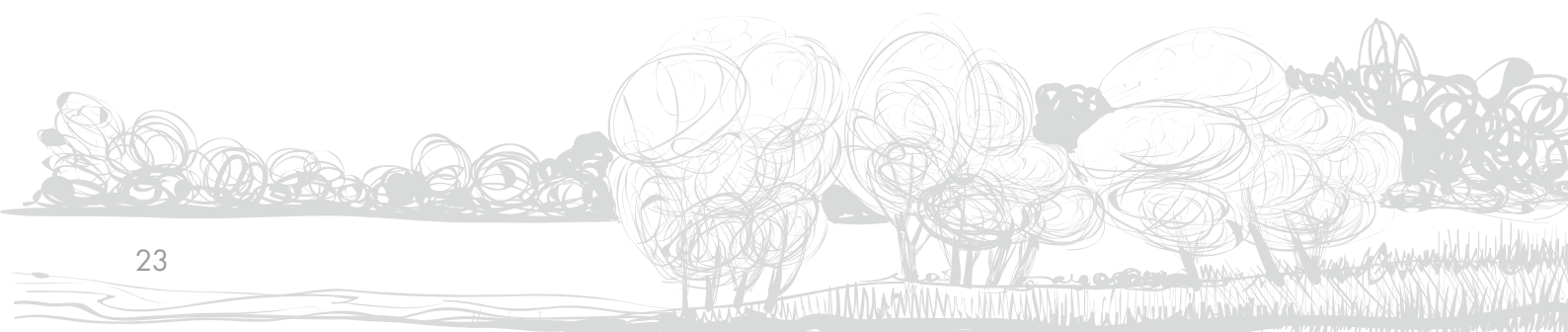
Mai ales pentru a se evita confuzia cu habitatul 91E0 care cuprinde toate pădurile galerii de luncă de pe râurile interioare, s-a convenit ca în acest tip de habitat să fie incluse numai pădurile de plop alb și salcie albă de pe solurile aluviale mai evoluate ale râurilor mari, în primul rând lunca Dunării, arealul Balta Ialomiței și Insula Mare și Insula Mică a Brăilei, Delta Dunării.

Alături de speciile dominante de arbori apar salcia comună, plopul negru, frasinul danubian, velniș, jugastru. Speciile de plop de talie mare domină de obicei coronamentul prin înălțimea lor.

Vegetația ierboasă este reprezentată de specii care preferă solurile cu exces de umiditate, cum ar fi pălămida de apă, trestia, papura cu frunză îngustă și lată, toporașul de apă, gușa curcanelui de apă, rogozuri înalte, specii de pipirig etc.

22

23

3140 – Ape puternic oligo-mezotrofe cu vegetație bentonică de specii de *Chara*

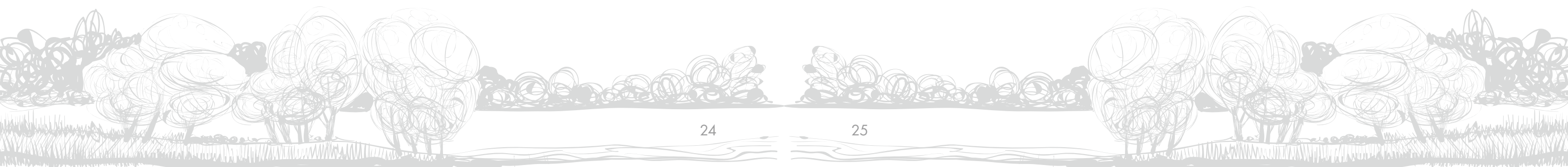
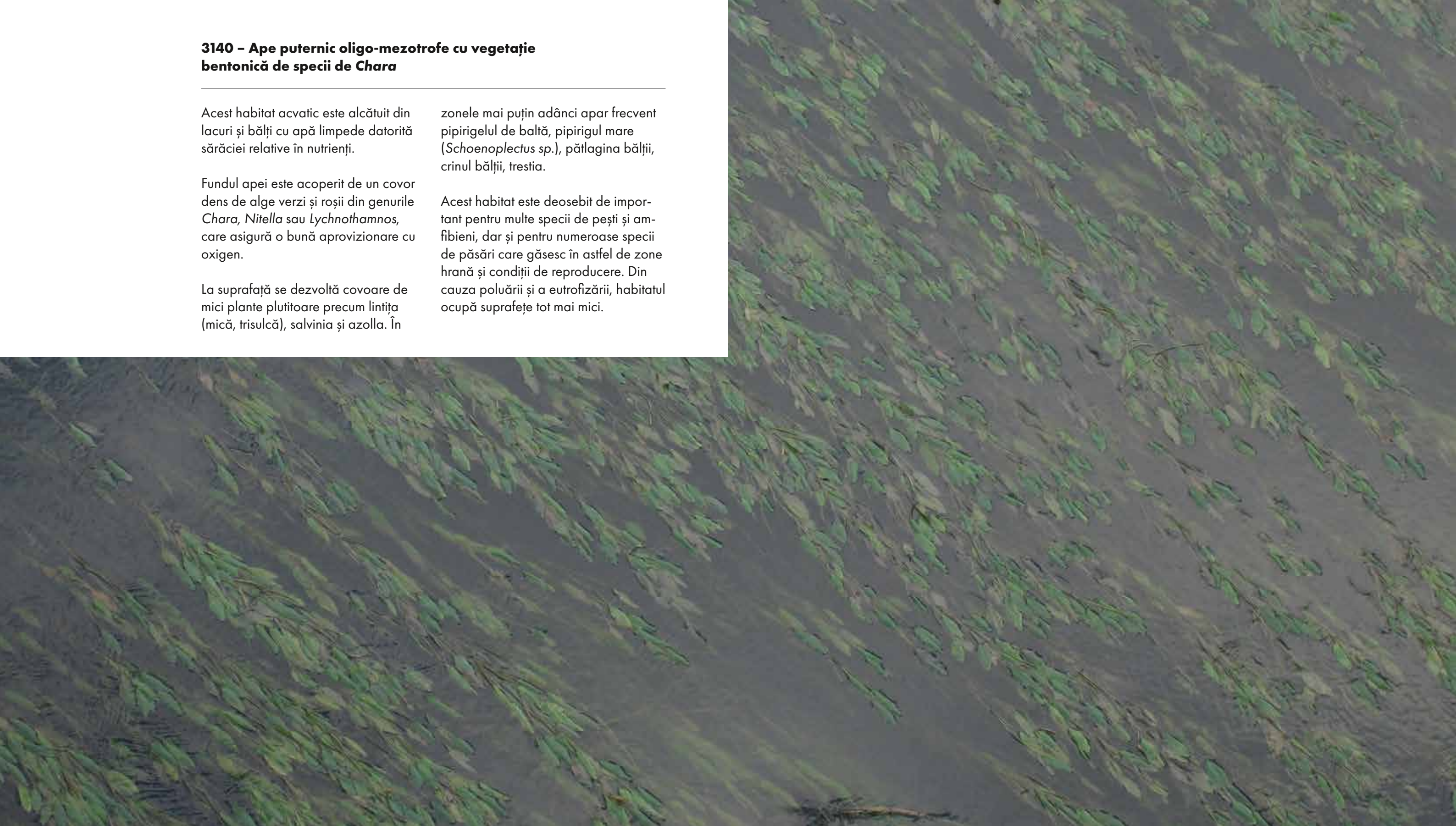
Acest habitat acvatic este alcătuit din lacuri și bălți cu apă limpede datorită sărăciei relative în nutrienți.

Fundul apei este acoperit de un covor dens de alge verzi și roșii din genurile *Chara*, *Nitella* sau *Lychnothamnus*, care asigură o bună aprovizionare cu oxigen.

La suprafață se dezvoltă covoare de mici plante plutitoare precum lilița (mică, trisulcă), salvinia și azolla. În

zonele mai puțin adânci apar frecvent pipirigelul de baltă, pipirigul mare (*Schoenoplectus* sp.), pătlagina bălții, crinul bălții, trestia.

Acest habitat este deosebit de important pentru multe specii de pești și amfibieni, dar și pentru numeroase specii de păsări care găsesc în astfel de zone hrană și condiții de reproducere. Din cauza poluării și a eutrofizării, habitatul ocupă suprafețe tot mai mici.

Specii

Mamifere

Cele două specii de mamifere vizate de proiect sunt popândăul și vidra, acestea găsim în aria proiectului condiții perfecte de hrănire și reproducere.

Vidra este un mamifer acvatic ce poate fi întâlnit în toate marile bazine hidrografice din România. Lungimea corpului ajunge la 90 cm, iar greutatea variază între 8 și 15 kg. Trupul vidrei este adaptat legilor hidrodinamicii, coada fiind folosită la înaintat și cârmuit. Degetele sunt unite de o membrană interdigitală, ajutând foarte mult la înot și propulsat.

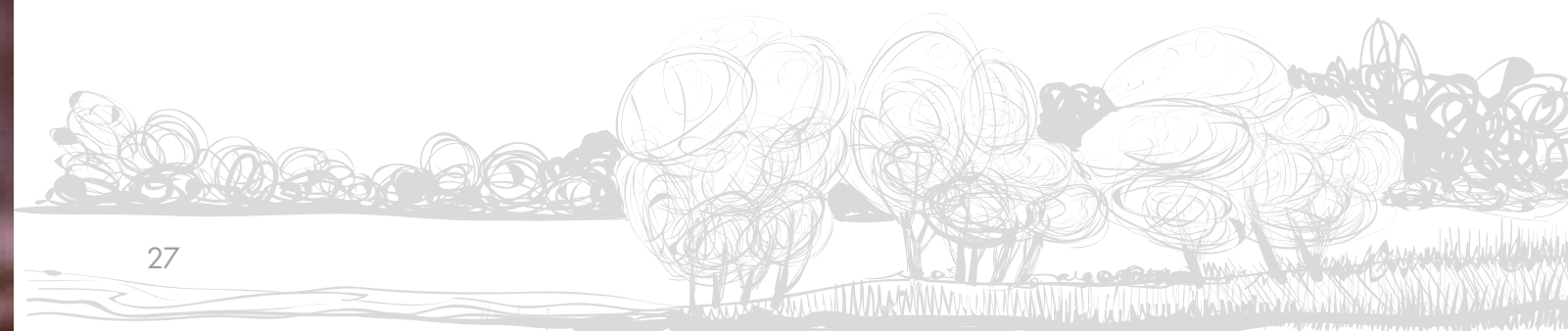
În apă, pe distanțe scurte, poate atinge viteza de 12 km/h.

De obicei, o scufundare durează între 20 și 50 de secunde, dar la nevoie poate rămâne sub apă până la patru minute.

Prezența vidrei este strâns legată de existența resurselor de hrană — locurile bogate în pește atrag vidra până sus la munte, la peste 1.500 de metri, în preajma pâraielor cu păstrăvi.

Principalul sortiment de hrană pentru vidră îl reprezintă peștele, la care se adaugă raci, amfibieni, melci, insecte, și chiar păsări și mamifere mici.

Cu toate că poate fi văzută și ziua, vidra este un animal crepuscular și nocturn. Trăiește solitar sau cel mult în grupe de familii.

Popândăul aparține familiei veverițelor.

Trăiește în pajiști, terenuri cultivate sau înierbate, grădini și livezi.

Își sapă galerii lungi și complicate pe care le utilizează drept adăpost, cuib și pentru hibernare în perioada lunilor de iarnă.

Se hrănește mai ales cu rădăcini și semințe, dar și cu insecte, miriapode, melci, râme sau vertebrate mici. Are o durată medie de viață de 4-5 ani. Popândăii constituie hrană pentru păsările răpitoare și majoritatea mamiferelor carnivore.

Deșeluirea islazurilor și creșterea presiunii antropice sunt factori ce pot duce la dispariția speciei.

Amfibieni

Bombina bombina (izvorașul cu burta roșie)

Numele genului și al speciei provine din limba latină: *bombus* = a scoate sunete stridente, aceasta fiind o caracteristică a sunetelor de împerechere ale masculilor speciilor genului. Cu o lungime de 40-50 mm, este o broască de dimensiuni mici. Are puțini dușmani, grație glandelor veninoase din negii pielii care secretă un lichid alb, vâscos,

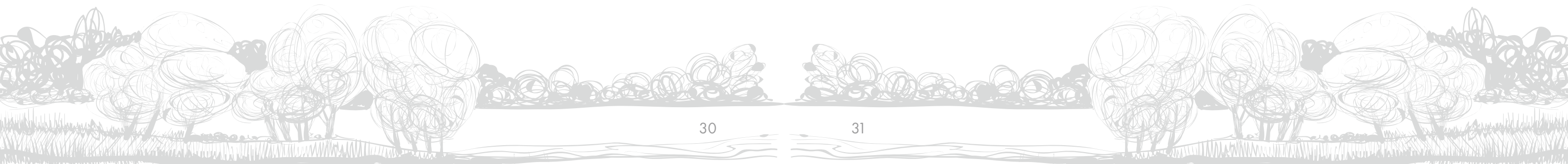
cu miros acid, iritant. Abdomenul viu colorat servește drept avertizare. Este totuși vânat cu succes de șerpui de apă. Specie acvatică și socială, petrece mult timp plutind cu picioarele la suprafața apei. La cel mai mic pericol se ascunde în mālul de pe fundul apei. Vânează și pe uscat, mai ales noaptea și după ploaie. Se hrănește cu insecte, melci mici și viermi. Reproducerea începe prin aprilie, primele ponte apărând chiar la sfârșitul lunii aprilie. Perioada de reproducere poate dura câteva luni, iar o femelă poate depune ponte de 2-3 ori pe an.

Triturus dobrogicus (tritonul dobrogean)

Este cea mai mare specie de triton de pe teritoriul României. Adulții ating o lungime de 11-17 cm. Tritonul are o speranță de viață variabilă: de regulă, nu trăiește mai mult de 10 ani, însă există exemplare care pot atinge și vârsta de 30 de ani, mai ales în capti-

vitare. Specie foarte rară la nivelul țării, apare în zonele de șes, în vecinătatea unor bazine stătătoare mai mari, cu vegetație bogată (lacuri, bălți, cursuri line de apă). Larvele mici se hrănesc până la 90% din raci mici și larve de diptere, iar larvele mari mănâncă în primul rând larvele insectelor acvatice (țânțari, efemeroptere, trichoptere, larve de libelule și coleoptere acvatice).

Pești

Pelecus cultratus (**sabița**)

Bun înotător care trăiește în fluvii și râuri de șes, precum și în multe lacuri mari interioare; frecvent și în limanurile și lacurile litorale, dar și în zonele îndulcite ale mărilor. Comportamentul sabiței este unul activ, înotând între ape sau aproape de suprafață, în cârduri, de obicei pe vârste. Reproducerea are loc în perioada aprilie-iunie, o femelă depunând între 10.000-58.000 de icre (în medie 33.500) în ape puțin adânci. Se hrănește cu plancton, nevertebrate bentonice, insecte aeriene și pești mici.

Gobio kessleri (**petroc**)

Numele genului este cel popular latin pentru guvizi, iar numele speciei este de fapt o dedicație pentru zoologul ucrainean Karl Fedorovich Kessler (1815-1881). Ajunge de obicei la lungimea de 8-10 cm (rar 13 cm). Trăiește în cârduri mari de câteva sute de exemplare, stă nemișcat pe fundul apei, ducând o viață sedentară. Se hrănește mai ales cu diatomee și mici nevertebrate psamofile.

Aspius aspius (**avat**)

La fel ca ceilalți membri ai familiei Cyprinidae, avatul nu are dinți, ceea ce nu îl împiedică totuși să fie un răpitor diurn foarte eficient. Vânează în apropiere de suprafață și preferă apele repezi. În mod obișnuit atinge lungimea de 30-40 cm și 1-2 kg greutate, maximul fiind de 100 cm și 9 kg. Depun icrele pe substrat dur, atât în apă curgătoare cât și în bălți, în număr de 40.000-140.000. Principalii săi dușmani sunt știuca și șalăul.

Gymnocephalus baloni (**ghiborț de râu**)

Numele genului este format din cuvintele grecești *gymnos* = gol, despuțat și *kephalon* = cap, numele speciei fiind o dedicație pentru zoologul canadian de origine poloneză Eugene Kornel Balon (n. 1930). Are o lungime medie de 8-12 cm, mai rar ajungând la 20 cm. Este o specie de apă curgătoare, prezentă în porțiunile de deal și de șes ale râurilor. Preferă zonele cu curent mai puternic. Se hrănește cu animale bentonice (care trăiesc pe fundul apei): insecte, larve de insecte, râme, raci, melci, scoici, ocazional consumând și puț de pește. Se reproduce în perioada martie-mai, o femelă depunând circa 600.000-800.000 de icre/kg corp.

Avat
Aspius aspius

Pești

Zingel streber (**fusar**)

Trăiește în Dunăre și în râurile de deal și de șes, exclusiv în locurile cu curent, pe fund de pietriș, nisip cu argilă. Nu se grupează în cârduri. Se hrănește cu insecte acvatice, amfipode, viermi, ocazional icre și puiet de pește. Ajunge la o lungime maximă de 22 cm și o greutate în jur de 30-50 g. Reproduce-se are loc primăvara (martie-mai), o femelă depunând 50.000-100.000 de icre de culoare ușor gălbuie cu diametrul de 2 mm. Importanța economică este redusă, strict locală, deoarece se prind cantități foarte mici.

Zingel zingel (**pietrar**)

Preferă râurile mari și relativ adânci, cu fund de nisip, pietriș sau argilă. Ajunge la o lungime maximă de 48 cm și la o greutate în jur de 400 g. Este o specie activă noaptea care poate forma cârduri mici. Reproducerea are loc în martie și aprilie în plin curent, iar icrele sunt depuse pe pietre, prolificitatea variind cu vârsta – de la 2.000 de icre la vârsta de trei ani la aproximativ 20.000 de icre la nouă ani. Se hrănește cu insecte acvatice (mai ales efemeroptere), crustacee, icre și pești mici.

Rhodeus sericeus amarus (**boarța**)

Trăiește exclusiv în ape dulci. Preferă apele stătătoare sau încete, dar poate fi întâlnit și în plin curent până aproape de zona montană a râurilor. Este o specie care apare în multe zone din România, prezența sa fiind legată de răspândirea lamelibranhiatelor (scoicilor) *Unio* sau *Anodonta*. Se hrănește mai ales cu alge filamentoase și uniceulare, resturi de plante superioare și detritus, uneori consumând și organisme animale. Reproducerea are loc în perioada aprilie-august, femela depunând icre de mai multe ori în cursul unui sezon.

Gymnocephalus schraetzer (**răspăr**)

Trăiește exclusiv în ape curgătoare în cârduri de câteva zeci sau sute de indivizi, uneori în amestec cu alte specii, la maturitate devenind însă singuratic. În primii 2-3 ani de viață, răspărul este mai degrabă pașnic, hrănindu-se cu râme, melci, viermișori și doar uneori cu pești de talie mică. După această fază devine răpitor și vânează în haită. Preferă icrele șalăului și ale crapului, și în general puietul speciilor pașnice de pești.

Păsări

Condițiile prielnice din zona proiectului atrag o multitudine de specii avifaunistice, acestea putând fi clasificate în mai multe grupe în funcție de habitatul preferat și stilul de viață.

Specii de păsări acvatice

Aceasta este o categorie importantă din zona proiectului, cuprinzând specii precum *Anas acuta* (rața sulițar), *Anas crecca* (rața mică), *Anas penelope* (rața fluierătoare), *Anas platyrhynchos* (rața mare), *Anas querquedula* (rața cârâitoare), *Ardea cinerea* (stârc cenușiu), *Aythya nyroca* (rața roșietică), *Aythya ferina* (rața cu cap castaniu), *Aythya fuligula* (rața moțată), *Bucephala clangula* (rața sunătoare), *Chlidonias hybridus* (chirighiță cu obraz alb), *Chlidonias niger* (chirighiță neagră),

Cygnus cygnus (lebedă de iarnă), *Cygnus olor* (lebedă de vară), *Fulica atra* (lișiță), *Gavia arctica* (cufundar polar), *Gavia stelatta* (cufundar mic), *Haliaeetus albicilla* (vultur codalb), *Larus cachinnans* (pescăruș de Marea Caspică), *Larus canus* (pescăruș sur), *Larus minutus* (pescăruș mic), *Larus ridibundus* (pescăruș râzător), *Mergus albellus* (ferestraș mic), *Mergus merganser* (ferestraș mare), *Phalacrocorax carbo* (cormoran mare), *Phalacrocorax pygmeus* (cormoran mic). Hrana acestor păsări este diversă, fiind compusă din materie vegetală acvatică (frunze sau alge) și hrană de natură animală (insecte, moluște, crustacee și alte nevertebrate, amfibieni sau pești de talie mică). Hrana de natură vegetală are o pondere mai mică și constă în semințe, rădăcini și rizomi.

Aythya ferina (rața cu cap castaniu)

Această specie de rața preferă lacurile de cel puțin câteva hectare, cu adâncimi de 1,5-2 m și floră submersă bogată, înconjurată de zone dense de stuf. Este o specie omnivoră, dar se hrănește mai ales cu vegetație (semințe

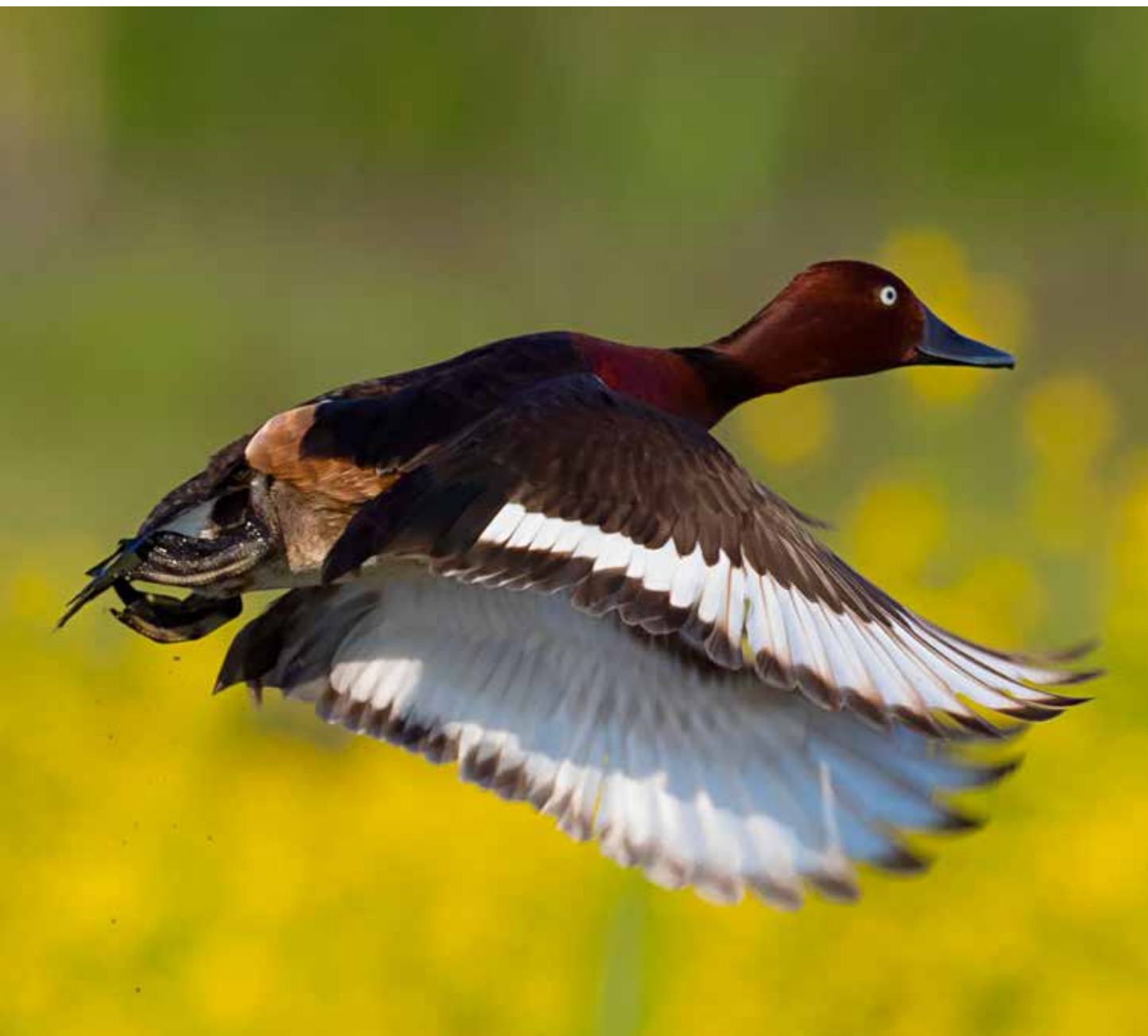
și părți vegetative), la care se adaugă insecte acvatice și microcrustacee. Populația europeană este estimată între 210.000 și 440.000 de perechi. Femela depune 8-10 ouă pe care le clocește timp de 25 de zile.

Aythya nyroca (**rața roșietică**)

Numele genului provine din grecescul *aithya* – pasăre scufundătoare. Numele speciei este sinonim și derivă din cuvântul rusesc *nîrok* – pasăre scufundătoare. Deși este o rața scufundătoare, preferă ape puțin adânci (30-100 cm)

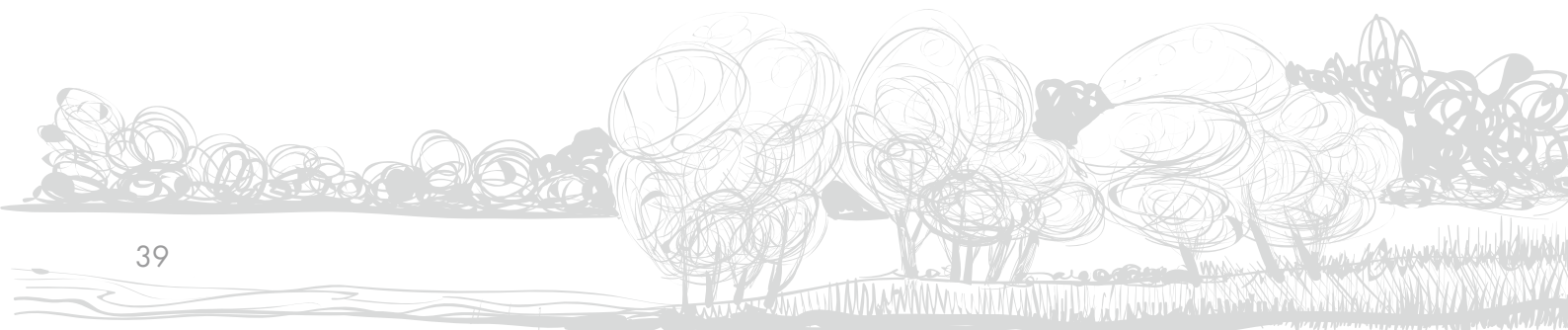
și trăiește destul de ascunsă. Cuibărește solitar sau în grupuri mici. Iernează în Israel și Africa. Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 12.000-18.000 de perechi.

Chlidonias hybridus (**chirighița cu obraz alb**)

Chirighița cu obraz alb este caracteristică zonelor umede de apă dulce bogate în vegetație. Lungimea corpului este de 24-28 cm și are o greutate de 65-100 g. Se hrănește cu pești, insecte și larvele acestora, melci și broaște. Pentru a se hrăni prinde prada prin

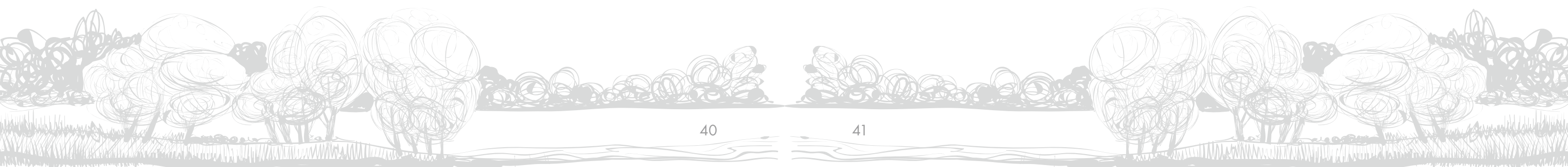
alunecări bruște de la circa cinci metri înălțime. Planează pe loc, fluturându-și aripile în urmărirea prăzii. Populația europeană este cuprinsă între 42.000-87.000 de perechi, în România găsin-du-se între 8.000-12.000 de perechi.

Cygnus cygnus (**lebăda de iarnă**)

Lebăda este o pasăre de talie mare, caracteristică zonelor arctice, ce poate atinge la lungimi de 1,5m și la o greutate de 12 kg. Se hrănește în special cu plante de apă, semințe, viermi, insecte, moluște și uneori pești. Este specia națională în Finlanda și este imprimată

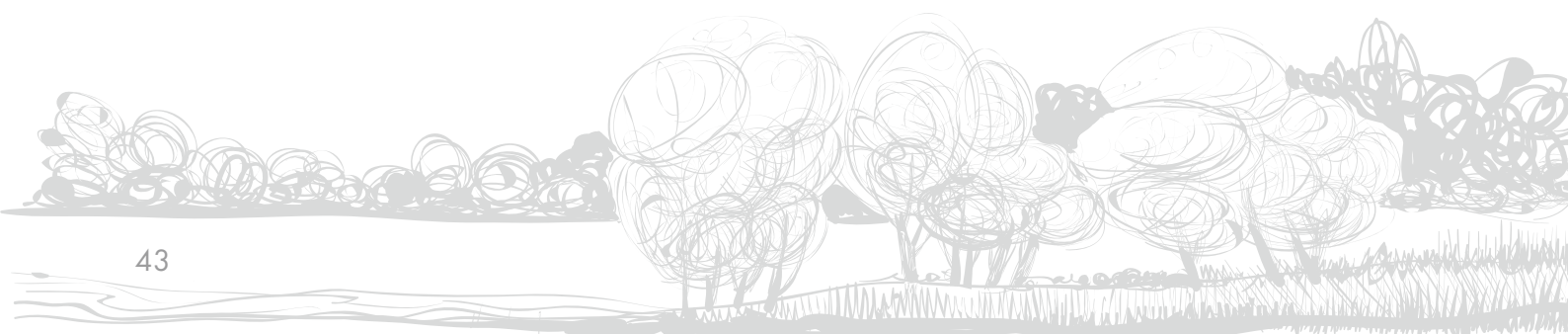
pe moneda de un euro. Populația estimată în cartierele de iernare este relativ mare, depășind 65.000 de exemplare. Populația prezentă în timpul iernii în România este estimată la 2.000-4.500 exemplare.

Haliaeetus albicilla (**vultur codalb**)

Vulturul codalb este o specie o pasăre de pradă diurnă care preferă arborii bătrâni din apropierea apelor dulci. Lungimea corpului variază între 76-92 cm, iar greutatea maximă depășește 5 kg. Se hrănește mai ales cu pește, dar

și cu unele păsări de apă, mamifere mici sau leșuri. Se poate scufunda, dar nu o face des. Deși populația europeană este estimată la 5000-6600 de perechi, în România se găsesc doar 28-33 de perechi.

Phalacrocorax pygmeus (**cormoran mic**)

În Europa este specia cea mai mică din familia cormoranilor, adulții având o lungime a corpului cuprinsă între 45-55 cm. Se hrănește în special cu pește și nevertebrate acvatice, putând să se scufunde până la câțiva metri adâncime și pentru o perioadă de până la un minut. Se estimează că populația europeană a cormoranului

mic nu depășește 39.000 perechi. La sfârșit de martie și început de aprilie, perechile revin în coloniile vechi unde repară cuiburile existente (alcătuite din crengi și căptușite cu vegetație) sau construiesc cuiburi noi. Numarul cuiburilor variază pe un arbore de la câteva cuiburi până la câteva zeci de cuiburi.

Specii de păsări caracteristice zonelor agricole

Zonele agricole din aria proiectului atrag numeroase specii caracteristice acestui tip de habitat: *Burhinus oedipnemos* (pasărea ogorului), *Alauda arvensis* (ciocârlie de câmp), *Coracias garrulus* (dumbrăveancă), *Coccothraustes coccothraustes* (botgros), *Coturnix coturnix* (prepeliță), *Emberiza hortulana* (presură de grădină), *Lanius excubitor* (sfrâncioc mare), *Merops apiaster* (prigorie), *Miliaria calandra* (presură sură), *Muscicapa striata* (muscar sur), *Oriolus oriolus* (grangur), *Phylloscopus collybita* (pitulice de munte), *Saxicola rubetra* (mărăcinar mare), *Saxicola torquata* (mărăcinar negru),

Streptopelia turtur (turturică). Acestea sunt predominant insectivore, hrana constând în nevertebrate (*Orthoptera*, *Isoptera*, *Odonata*, *Mantodea*, *Coleoptera* sau *Mollusca*), dar și semințe; mai rar pot consuma și vertebrate mici (reptile). Principalele amenințări constă în alterarea și pierderea habitatelor, contaminarea prin produse agricole, alterarea și pierderea de habitat cauzată de schimbările folosirii terenurilor, pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerare, mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători, dar și de efectul altor activități antropogene.

Coracias garrulus (dumbrăveanca)

Numele genului este derivat din combinația cuvintelor latine *corax* – corb și *forma* – formă, numele speciei provenind din latinescul *garrulous* – gălăgios. Dumbrăveanca este caracteristică zonelor uscate, călduroase reprezentate de pădurile rare de luncă din preajma pajiștilor. Lungimea corpului este de 29-32 cm, având o greutate de

127-160 g. Se hrănește cu rozătoare, broaște, șopârle, șerpi, păsări și insecte. Este foarte sensibilă la modificările de folosire a terenurilor, fiind considerată un bioindicator pentru habitatele mozaicate. Populația europeană este estimată între 53.000-110.000 de perechi, dintre care în România se găsesc 4.600-6.500 perechi.

Coturnix coturnix (**prepelița**)

Prepelița trăiește în ținuturile cultivate sau pe pajiștile care îi pot oferi adăpost. În medie, lungimea corpului este de 16-18 cm, atingând o greutate medie de 100 g. Se hrănește cu semințe și insecte la nivelul solului. Deși populația

europeană este mare, fiind cuprinsă între 2.8-4.7 milioane de perechi, prepelița are un statut de conservare nefavorabil în Europa din cauza vânătorii și a pierderii habitatului ca rezultat al schimbării metodelor de cultivare.

Saxicola rubetra (**mărăcinar mare**)

Trăiește pe pajiști, miriști și plantații tinere de conifere. Are o lungime medie de 12-14 cm și o greutate de 17 g. Se hrănește mai ales cu insecte și răme, dar ocazional și cu fructe și semințe. Populația cuibăritoare din Europa este mare, fiind estimată între 5,4-10 milioane de perechi. Deși specia a

cunoscut declinuri în perioada 1990-2000, populațiile cheie, inclusiv cea din România, au rămas stabile. Mărăcinarul depinde de câmpurile cultivate cu intensitate mică, unde cositul se face o dată sau de două ori pe an. Declinul a fost cauzat de intensificarea exploatarea câmpurilor în agricultură.

Emberiza hortulana **(presură de grădină)**

Numele genului provine de la cuvântul german *embritz* – presură, iar numele speciei derivă din cuvântul latin *hortulanus* – de grădină. Este o specie caracteristică zonelor deschise uscate cu vegetație puțină și pâlcuri de copaci sau tufe. Ca mărime, se apropie de dimensiunile ciocârliei de câmp, având o lungime a corpului de 15-16,5 cm și o

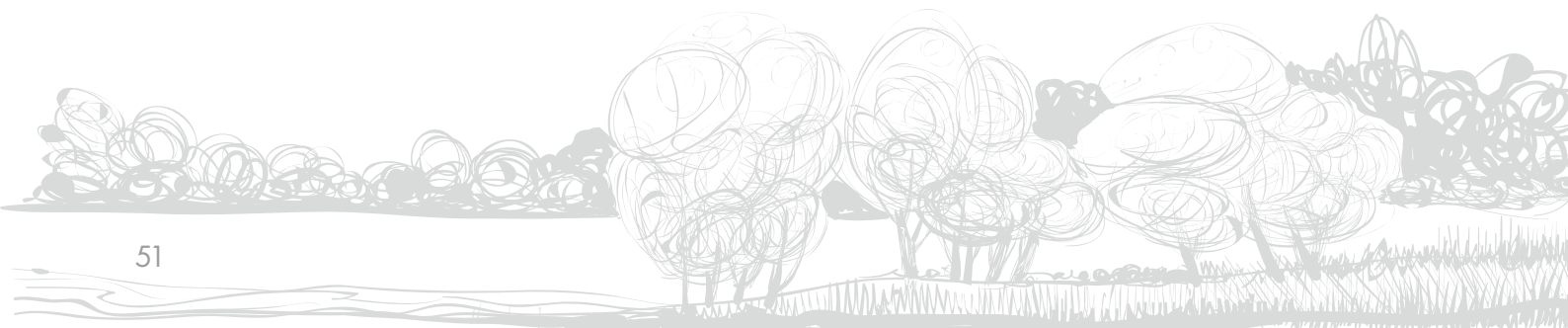
greutate de 18-30 g. Ciocul este conic și robust, fiind folosit pentru a sparge învelișul semințelor cu care se hrănește. O parte a hranei este formată și din nevertebratele pe care le prinde pe sol. Populația europeană este foarte mare, fiind cuprinsă între 5,2-16 milioane de perechi, iar numărul estimat în România este de 125.000-225.000 de perechi.

Streptopelia turtur **(turturică)**

Specia cuibărește în pădurile de foioase deschise din zonele agricole. Este un porumbel de talie mică, având în medie o lungime a corpului de 26-28 cm și o greutate de 140 g. Se hrănește

la nivelul solului cu semințe și ocazional cu insecte. Longevitatea în sălbăcie este de 2 ani. Populația cuibăritoare din Europa este estimată la 3,5-7,2 milioane de perechi.

Specii de păsări cuibăritoare caracteristice râurilor

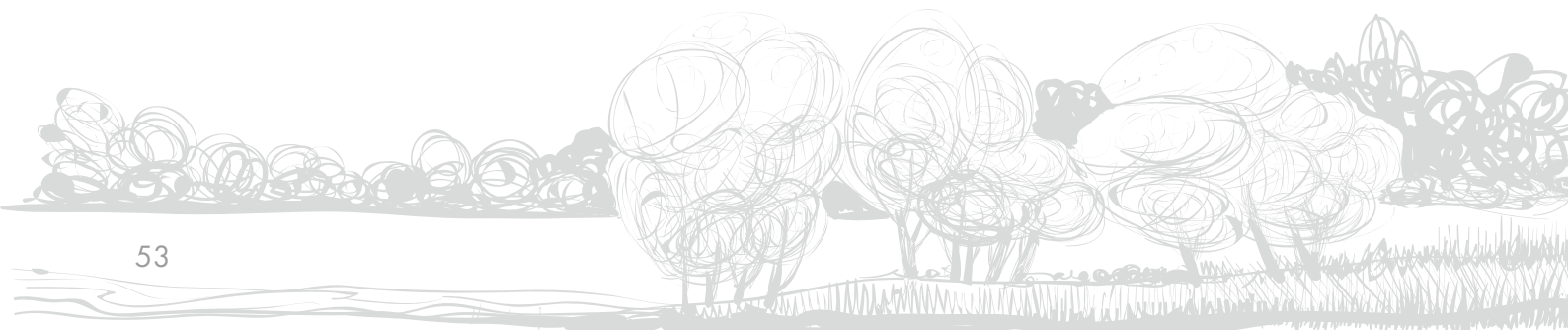
Printre speciile cuibăritoare caracteristice râurilor se numără *Actitis hypoleucos* (fluierar de munte), *Alcedo atthis* (pescăraș albastru), *Charadrius dubius* (prundăraș gulerat mic), *Charadrius hiaticula* (prundăraș gulerat mare), *Motacilla alba* (codobatură albă), *Motacilla flava* (codobatură galbenă), *Riparia riparia* (lăstun de mal).

Habitatele preferate de acestea pentru cuibărit sunt reprezentate de pâraie, râuri mici și canale cu maluri abrupte și nisipoase, în care unele specii își sapă cuibul (de ex. pescărașul albastru). Se hrănesc mai ales cu pești mici de apă dulce, insecte acvatice și pești marini. Mai rar consumă și crustacee, moluște, insecte terestre sau amfibieni.

Actitis hypoleucos (fluierar de munte)

Poate fi întâlnit în numeroase tipuri de habitate în timpul iernii, inclusiv în estuare, mlaștini sărate, locuri umede din apropierea coastelor sau din interiorul unei țări. Are o lungime a corpului de 19-21 de centimetri și o masă corpora-

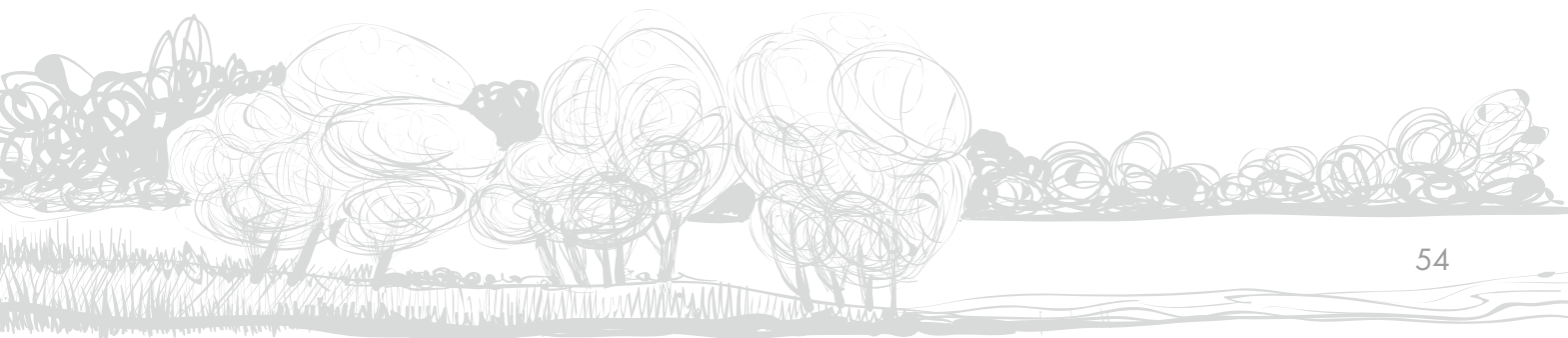
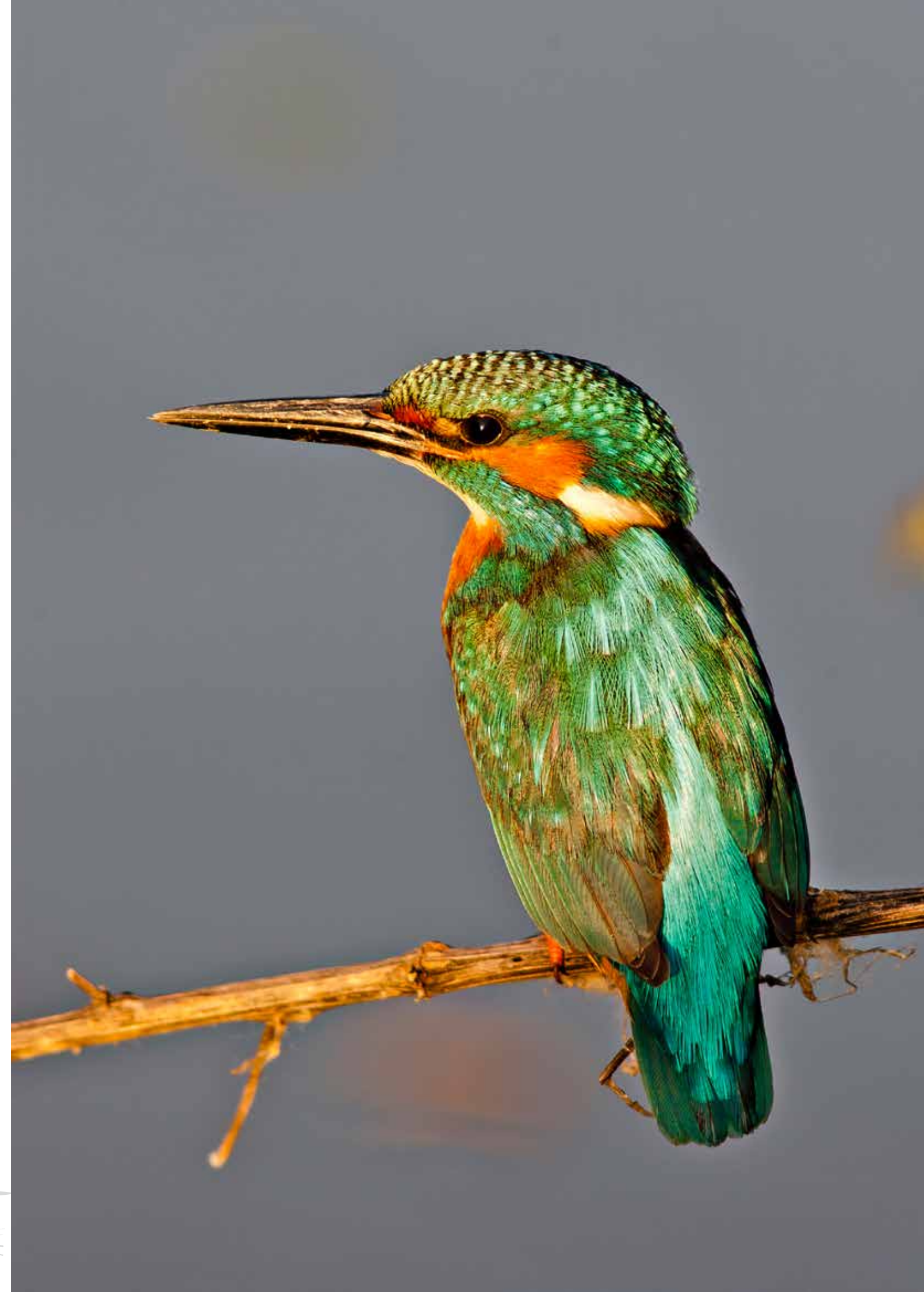
lă medie de 50 de grame. Se hrănește cu nevertebrate, pești, amfibieni și unele plante. Vârsta medie în libertate este de opt ani. Populația europeană este estimată la circa 720.000 – 1,6 milioane de perechi.

Alcedo atthis (**pescăraș albastru**)

Pescărașul albastru, cunoscut și ca Ivan Pescarul, este caracteristic zonelor umede reprezentate de râuri, canale, lacuri cu apă dulce, cât și zonelor de coastă cu apă salmastră. Atinge o lungimea corpului de 17-19,5 cm și o greutate de 34-46 g. Se hrănește cu

pești și nevertebrate. Longevitatea maximă cunoscută în sălbăticie este de 21 de ani, însă doar un sfert dintre adulți trăiesc mai mult de un sezon. Populația europeană este cuprinsă între 79.000-160.000 de perechi, în România găsin-du-se între 12.000-15.000 de perechi.

Charadrius dubius (**prundăraș gulerat mic**)

Poate fi întâlnit pe țărmuri întinse și nisipoase, pe malul apelor curgătoare, încete, sau pe malul lacurilor, cât și în mlaștini, în timpul migrației. În medie, are o lungime a corpului de 15-18 cm și o greutate de 40 g. Se hrănește în

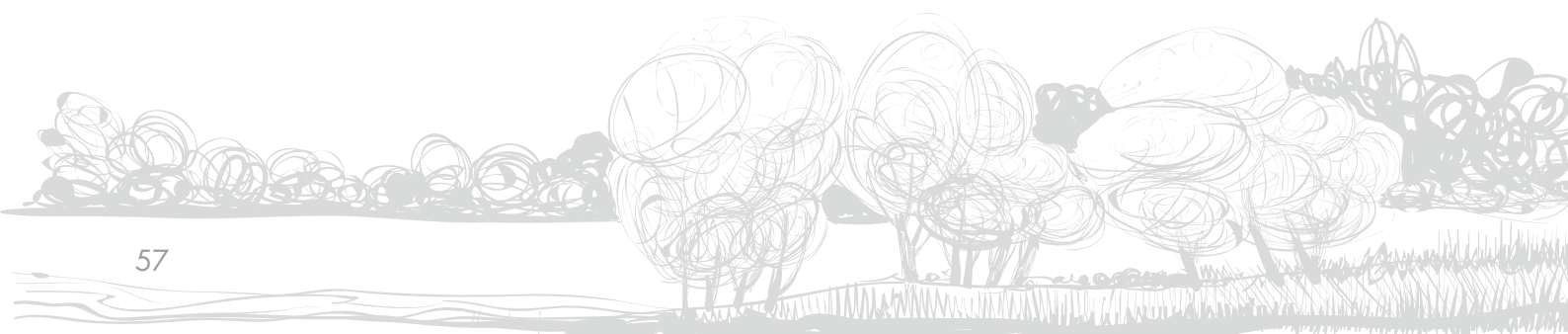
zonele mlăștinoase și ocazional în ape mici cu insecte, păianjeni, viermi și alte nevertebrate. În libertate, durata medie de viață este de patru ani. În Europa, populația cuibăritoare este estimată între 110.000–240.000 de perechi.

Riparia riparia (**lăstun de mal**)

Poate fi găsit și în alte tipuri de habitat, cum ar fi în apropierea fermelor, pe pășuni și în mlaștini. Are o lungime a corpului de 12-14 cm și o greutate medie de 14 g. Se hrănește mai ales cu insecte zburătoare. Specie diurnă, vâ-

nează deasupra apelor, iar deseori stă pe ramuri sau sârme, de unde urmărește prada. Populația cuibăritoare din Europa este foarte mare, fiind estimată la 5,4-9,5 milioane de perechi.

Specii de păsări cuibăritoare acvatice și palustre

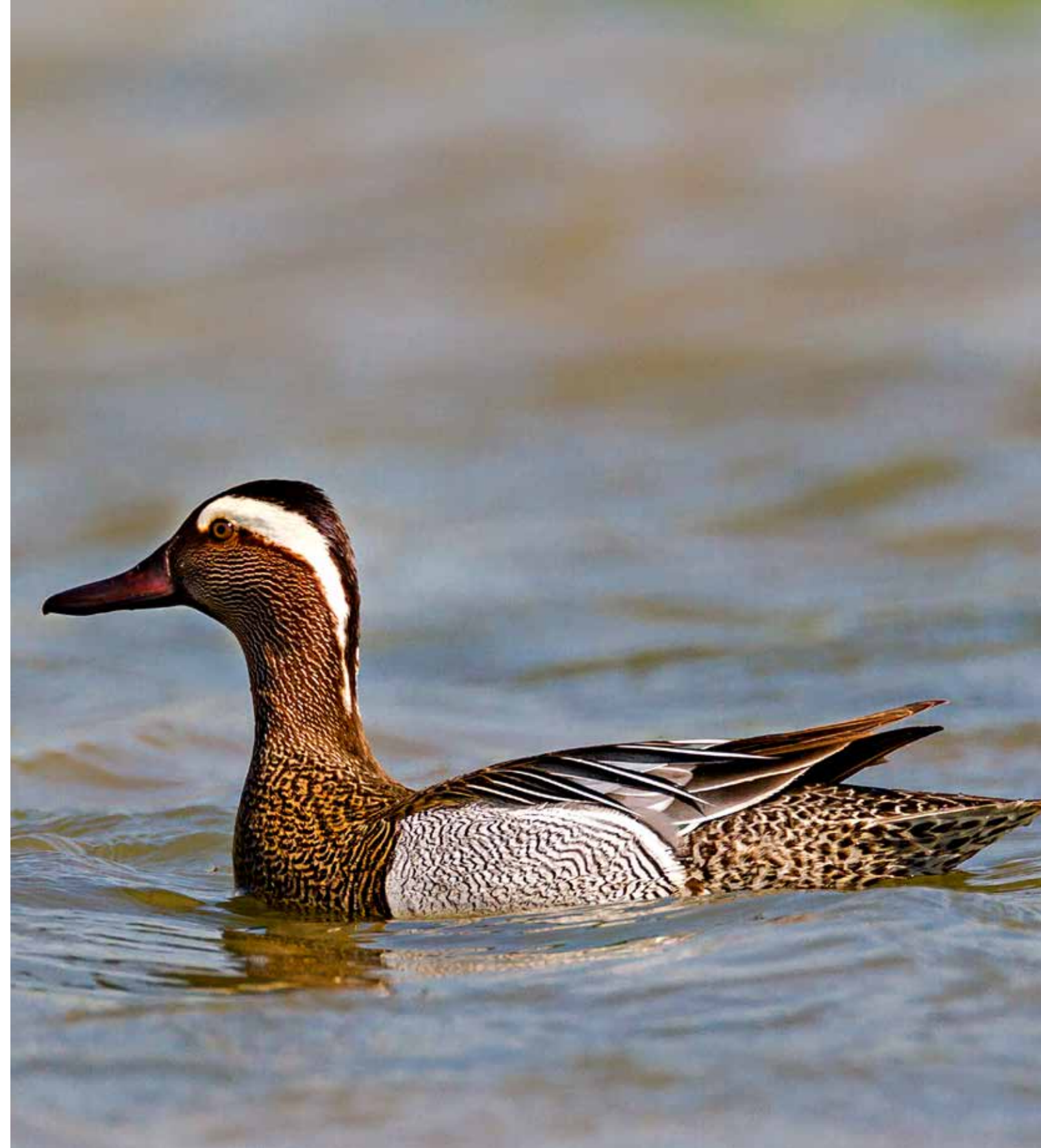
Această categorie se suprapune parțial cu cea a păsărilor acvatice, cuprinzând speciile *Acrocephalus arundinaceus* (lăcar mare), *Acrocephalus palustris* (lăcar de mlaștină), *Acrocephalus scirpaceus* (lăcar de lac), *Acrocephalus schoenobaenus* (lăcar de rogoz), *Actitis hypoleucos* (fluierar de mlaștină), *Alcedo atthis* (pescăraș albastru), *Anas platyrhynchos* (rața mare), *Anas querquedula* (rața cârâitoare), *Anas strepera* (rața pestriță), *Ardea cinerea* (stârc cenușiu), *Ardea purpurea* (stârc roșu), *Ardeola ralloides* (stârc galben), *Aythya nyroca* (rața roșietică), *Aythya ferina* (rața cu cap castaniu), *Botaurus stellaris* (buhai de baltă), *Charadrius alexandrinus* (prundăraș de sărătură), *Charadrius dubius* (prundăraș gulerat mic), *Chlidonias hybridus* (chirighița cu obraz alb), *Chlidonias leucopterus* (chirighița cu aripi albe), *Circus aeruginosus* (erete de stuf), *Cygnus olor* (lebăda de vară), *Egretta alba* (egreta mare), *Egretta garzetta* (egreta mică), *Fulica atra* (lișița), *Gallinula chloropus* (găinușa de baltă), *Himantopus himantopus* (piciorong),

Anas querquedula (rața cârâitoare)

La nivel global, populația de rață cârâitoare este estimată la 2,6-2,8 milioane de indivizi, cu trend ușor descrescător. Populația cuibăritoare din Europa numără 390.000–590.000 de perechi, cele mai mari concentrații fiind întâlnite în Rusia, Belarus, Ucraina. Cuibărește pe sol în vegetație deasă, de obicei în apropierea apei. Depune 8-9 ouă pe

Ixobrychus minutus (stârc pitic), *Larus ridibundus* (pescăruș râzător), *Nycticorax nycticorax* (stârc de noapte), *Pelecanus onocrotalus* (pelican comun), *Phalacrocorax carbo* (cormoran mare), *Phalacrocorax pygmeus* (cormoran mic), *Platalea leucorodia* (stârc lopătar), *Plegadis falcinellus* (țigănuș), *Podiceps cristatus* (corcodel mare), *Porzana porzana* (creșteț pestriț), *Rallus aquaticus* (cârstel de baltă), *Remiz pendulinus* (pițigoi de stuf), *Sterna albifrons* (chira mică), *Sterna hirundo* (chira de baltă), *Tachybaptus ruficollis* (corcodel mic), *Tadorna tadorna* (califar alb) și *Vanellus vanellus* (nagăț). Acestea pot fi întâlnite în mlaștini, câmpii inundate, golfuri adăpostite, estuare, delte, lacuri artificiale sau naturale, sau pe pajiștile și terenurile agricole din zonele joase, deschise, aflate în apropierea zonelor umede. Se hrănesc cu insecte acvatice (coleoptere, efemeroptere, trichoptere, hemiptere, odonate, diptere). Consumă și moluște, crustacee, păianjeni, viermi, mormoloci și ouă de broaște, pești mici, icre de pești și semințe.

care le clocește timp de 21-23 de zile. Se hrănește cu vegetație și hrană de natură animală: moluște, insecte acvatice, larve, crustacee, larve, mormoloci și pești mici. În schimb, în afara sezonului de cuibărit predomină hrana de natură vegetală: semințe, rădăcini, tuberculi, frunze, muguri, iarbă.

Pelecanus onocrotalus (**pelican comun**)

Pelicanul comun este o specie de dimensiuni mari, de aproximativ 170 cm înălțime, cu o deschidere a aripilor de 3 metri și o greutate ce poate atinge 10 kg. Se hrănește mai ales cu pești, dar și cu crustacee și viermi. Populația europeană este estimată la aproximativ 5.000 de perechi. Cuibărește în colonii mari, perechile construindu-și cuiburile aproape unul de altul. Depun 1-2 ouă, incubajia durând 32-36 de zile, după care puii sunt hrăniți de părinți timp de 9 săptămâni, până încep să zboare.

Phalacrocorax carbo (**cormoran mare**)

Cormoranul mare este o specie care preferă habitatele umede cu întindere mare de apă care îi asigură hrana, adică pești de diferite dimensiuni, specie fiind complet ihtiofagă. Lungimea corpului este de 84-90 cm, putând atinge o greutate de 2,6-3,7 kg. Longevitatea maximă atinsă în sălbăticie este de 22 ani. Populația europeană este relativ mare, ajungând la aproximativ 310.000 de perechi cuibăritoare, din care în România se găsesc în jur de 18.000-20.000 de perechi.

Himantopus himantopus (**piciorong**)

Numele genului și speciei provin din cuvintele grecești *ymantos* – coardă și *pous* – picior, cu referire la picioarele lungi ale păsării. Piciorongul are o lungime a corpului de 33-36 cm și o greutate medie de 180 g. Se hrănește cu insecte, moluște, crustacee, păianjeni, pești mici și semințe. Este o specie

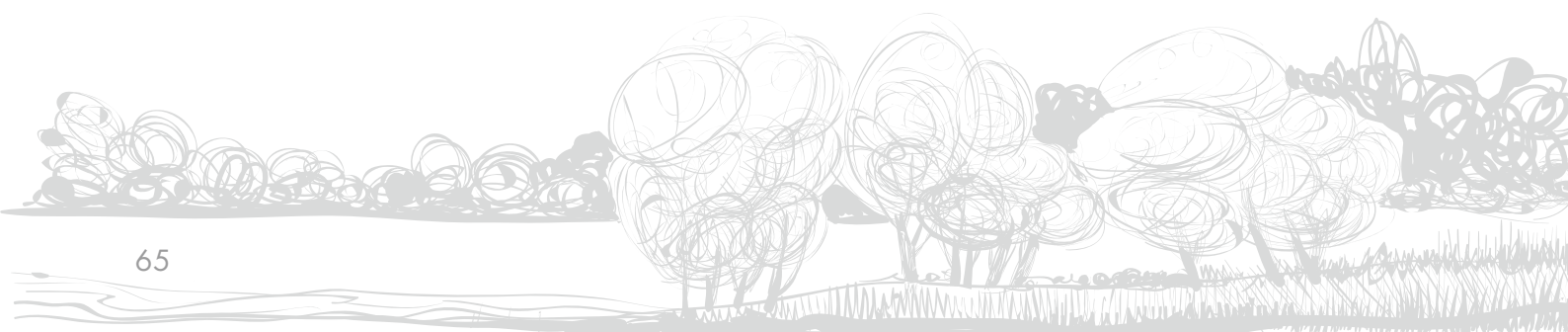
monogamă, sociabilă, ce se deplasează de obicei în stoluri și cuibărește în colonii mici, în care cuiburile căptușite superficial cu vegetație sunt așezate pe sol. Populația europeană a speciei este estimată între 37.000-64.000 de perechi, din care România deține aproximativ 400-600.

Vanellus vanellus (**nagâț**)

Specia cuibărește în habitate deschise cu vegetație mică, inclusiv pe terenuri agricole, turbării, lunci și zone umede. Nagâțul are o lungime a corpului de 67-72 cm și atinge o greutate medie de 140-320 g. Se hrănește în principal cu viermi și insecte. Longevitatea medie în sălbăcie este de 4-5 ani. Deși totalul

populației cuibăritoare din Europa este estimat la 1,7-2,8 milioane de perechi, nagâțul a suferit un declin major pe întregul continent (mai ales din cauza pierderii habitatelor propice ca rezultat al schimbărilor din practicile agricole), fiind considerată încă o specie vulnerabilă.

Specii de păsări răpitoare de zi

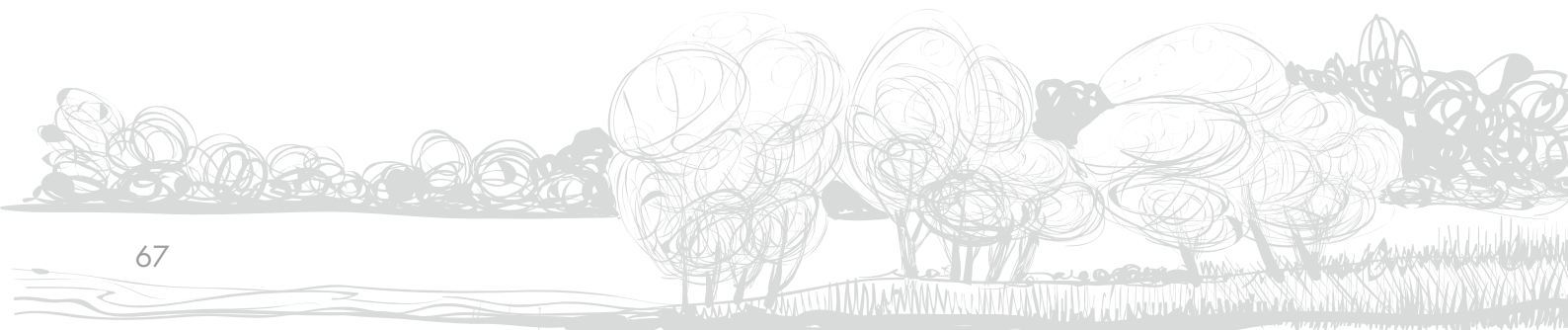
Răpitoarele atrase de bogata biodiversitate din zona proiectului sunt *Accipiter nisus* (uliu păsărar), *Accipiter gentilis* (uliu porumbar), *Buteo buteo* (șorecar comun), *Circus aeruginosus* (erete de stuf). Hrana acestor păsări este foarte diversificată, fiind formată mai ales

din șoareci și alte rozătoare, dar și din amfibieni, reptile, păsări, insecte, râme. Urmăresc prada de la înălțime, fie de pe un punct de observație fix, mai înalt, fie din aer, unde planează sau chiar zboară pe loc (de exemplu șorecarul și vânturelul roșu).

Accipiter nisus (uliu păsărar)

Este o pasăre de pradă de talie mică, având o lungime de 28-38 de centimetri și o greutate de 185-342 g (femelă) sau 110-196 g (mascul). Vânează alte specii diurne de păsări, prin atac surpriză. Totalul populației europene este estimat între 340.000 și 450.000

de perechi cu pui. Populațiile din nordul continentului sunt migratoare, cele din centru sunt parțial migratoare, iar cele din sud sunt sedentare. Numărul lor a crescut în perioada 1970-1990 și, în ciuda declinului actual din mai multe țări, populația cheie a rămas stabilă.

Buteo buteo (**șorecar comun**)

Poate fi întâlnit în diferite tipuri de habitate. Preferă pădurile pentru cuibărit, dar are nevoie de acces la zone deschise precum terenurile agricole sau pajiști pentru a putea vâna. Este o pasăre răpitoare de dimensiuni medii, având o lungime a corpului de 50-57 cm și o greutate medie de 1 kg la femele și 780 g la masculi. Se hrănește cu mamifere mici, păsări, hoituri, dar și insecte mari. În sălbăticie, durata medie de viață este de opt ani. Totalul populației cuibăritoare din Europa este cuprins între 710.000 și 1.2 milioane de perechi.

Circus aeruginosus **(erete de stuf)**

Numele genului este derivat din grecescul kirkos – răpitoare ce descrie cercuri, numele speciei provenind din cuvântul latin aerugo – rugină de cupru (de culoare albastru-verde), care face referire la ouăle păsării. Eretele de stuf are o lungime a corpului de 43-55 cm și o greutate de 500-700 g. Masculul are penajul brun-ruginiu, capul gălbui, aripile și coada argintii cu vârfuri negre, iar penajul femelei este de un cafeniu uniform, având o culoare mai

deschisă doar pe partea anterioară a aripilor. Se hrănește cu păsări și ouă, pui de iepure, rozătoare mici, broaște, insecte mai mari și uneori pești. Populația europeană a speciei este cuprinsă între 93.000-140.000 de perechi, în România găsindu-se 1.700-2.500 de perechi. Principalele amenințări sunt degradarea habitatelor, vânătoarea ilegală, deranjul determinat de activitățile umane prin tăierea sau arderea stufului și otrăvirea.

Specii de păsări cântătoare

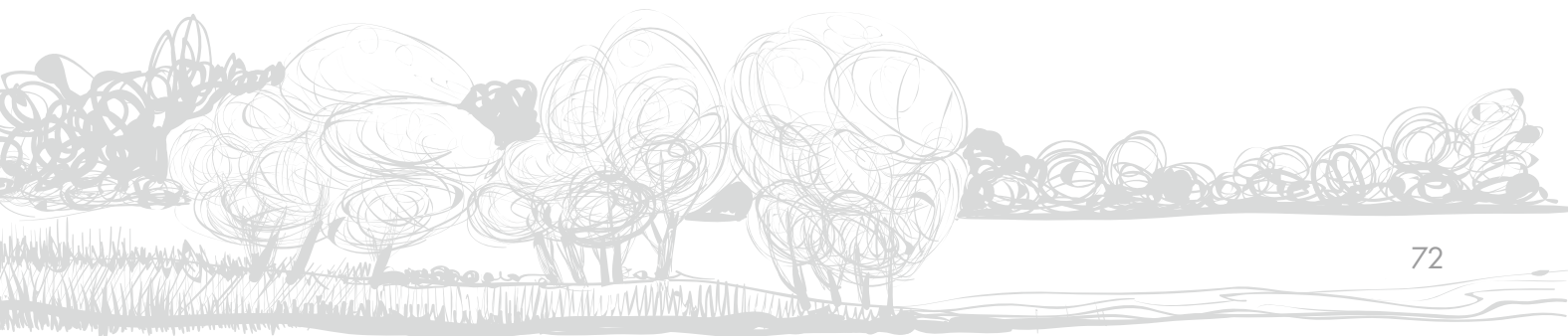
Păsările cântătoare sunt și ele bine reprezentate, cele mai importante fiind *Carduelis cannabina* (cânepar), *Carduelis carduelis* (sticlete), *Cuculus canorus* (cuc), *Carduelis spinus* (sca-tiu), *Emberiza schoeniclus* (presură de stuf), *Erithacus rubecula* (măcăleandru), *Ficedula hypoleuca* (muscar negru), *Fringilla coelebs* (cinteză de vară), *Fringilla montifringilla* (cinteză de iarnă), *Luscinia megarhynchos* (privighetoare roșcată), *Motacilla alba* (codobatură alba), *Motacilla flava* (codobatură galbenă), *Oriolus oriolus* (grangur), *Pyrrhula pyrrhula* (mugurar), *Sylvia communis* (silvie de câmp), *Sturnus*

vulgaris (graur), *Sylvia atricapilla* (silvie cu cap negru), *Turdus merula* (mierlă), *Turdus philomelos* (sturz cântător), *Upupa epops* (pupăză). Hrana de bază o constituie semințele de diverse specii de plante, dar și insecte și fructele de pădure. Puii sunt hrăniți îndeosebi cu nevertebrate de talie mică, printre care predomină insectele. Principalele amenințări cu care se confruntă aceste specii sunt modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului, perturbarea cauzată de silvicultură, poluarea, perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

Emberiza schoeniclus (presură de stuf)

Este o specie de dimensiuni mici, având o lungime a corpului de 15-16 cm. Femela construiește cuibul în stuf sau direct pe pământ, dacă vegetația este suficient de densă. Femela depune

între 4 și 6 ouă, iar puii eclozează după aproximativ două săptămâni și părăsesc cuibul după alte 12 zile. Se hrănesc mai ales cu insecte și semințe.

Erithacus rubecula (**măcăleandru**)

Trăiește mai ales în păduri, parcuri și grădini, dar apare adesea și în zone urbane. Lungimea corpului este de 12.5-14 cm, iar greutatea medie este de 18 g. Vara se hrănește cu nevertebrate, la care iarna se adaugă semințe și fructe de arbuști. Deși este o specie

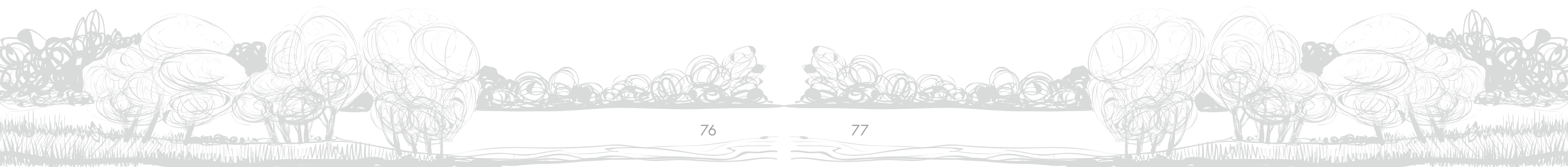
diurnă, se hrănește și noaptea acolo unde există surse de lumină artificiale, sau unde lumina lunii este foarte puternică. Cele 43-83 de milioane de perechi din Europa constituie 75% din populația mondială de măcăleandru.

Fringilla montifringilla (**cinteză de iarnă**)

Trăiește în păduri de mestecăn și de conifere în sezonul de împerechere și în păduri de foioase pe timp de toamnă și de iarnă. Are o lungime a corpului de 14-16 cm și o masă corporală medie de 24 g. Se hrănește cu semințe, fructe

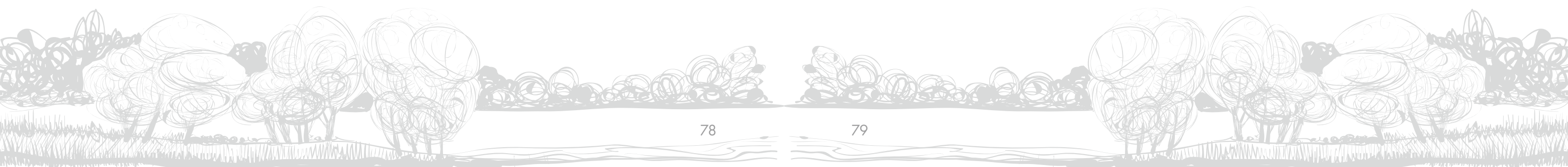
de arbuști și insecte — vara în frunziș, iar pe timp de iarnă coboară pe sol. În libertate, trăiește în medie trei ani. Populația cuibăritoare din Europa ajunge la 12-22 de milioane de perechi.

Pyrrhula pyrrhula (**mugurar**)

Este o specie care preferă zonele cu tufişuri şi arboret. În medie, lungimea corpului ajunge la 16-18 cm, iar greutatea la 21 g. Se hrăneşte cu seminţe, fructe şi muguri de arbori, fructe de arbuşti şi insecte. Cuibăreşte aproape peste tot în Europa. Păsările care cuibăresc în nord migrează spre

sud pentru a ierna, dar nu îşi părăsesc arealul. Migraţia de toamnă are loc în perioada octombrie-noiembrie şi cea de primăvara în lunile februarie-aprilie. Populaţia cuibăritoare din Europa este foarte mare, fiind cuprinsă între 7,3 şi 14 milioane de perechi.

IMPORTANȚA ECOSISTEMELOR DIN ZONA PROIECTULUI

Zonele umede

Bălțile, lacurile, râurile, stufărișul, păpurișul, mlaștinile cu rogoz, fânețele umede și celelalte suprafețe cu apă mică din zona proiectului reprezintă habitate deosebit de importante pentru speciile de păsări de interes comunitar care au stat la baza includerii în Rețeaua Natura 2000.

Zonele umede sunt medii naturale ce furnizează apa și produsele primare de care depind nenumărate specii de plante și animale (păsări, mamifere, amfibieni, pești și nevertebrate).

Păsările depind de zonele umede pentru hrănire, cuibărire, reproducere și adăpost. În absența acestora, populațiile de păsări de pe teritoriul siturilor Natura 2000 s-ar reduce dramatic.

Majoritatea speciilor de păsări sălbatice, cum ar fi cormoranii, egretele și stârcii, își construiesc cuibul în stuf sau în arborii mai înalți de pe malul apelor.

Formațiunile stuficole fixe și mobile sunt foarte importante pentru păsări, deoarece acestea preferă zonele izolate pentru a-și putea construi cuiburile în siguranță. Se pot ascunde și camufla în stuf, scăpând astfel de potențialii prădători și adăpostindu-se de soare. În zonele stuficole întinse, cu dimensiuni de peste 1 ha, se pot găsi ochiuri de apă care în iernile mai blânde nu îngheață și pe care păsările le folosesc pentru asigurarea hranei.

Păsările limicole (sau de mâl) pot fi observate în zonele umede cu ape mici. Ele sondează substratul cu ciocul subțire și ascuțit, căutându-și hrana formată din diverse nevertebrate acvatice, moluște, viermi, mormoloci și peștișori.

Pentru păsările care folosesc situl în perioada de pasaj/migrație este important să găsească condiții bune de hrănire și adăpost în drumul lor lung de mii de km.

Principalele servicii oferite de zonele umede sunt:

Apa aflată în zonele umede reîncarcă în timp sursele de apă subterane (acviferul)

În zona noastră, alimentarea cu apă potabilă se realizează aproape în totalitate din surse subterane prin puțuri de adâncime medie (18-20m) sau mare (60-100m).

Zonele umede pot avea un rol important în controlul inundațiilor

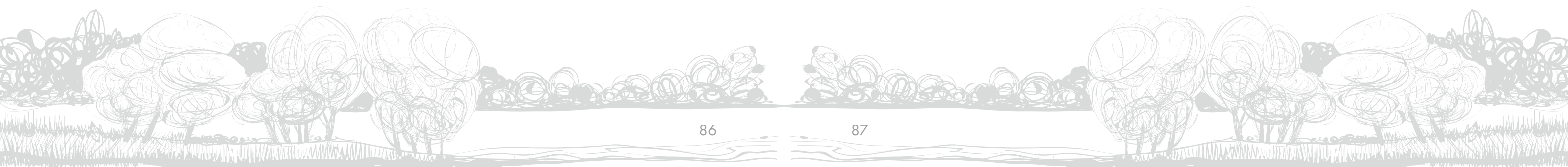
Atunci când într-o perioadă scurtă cad cantități mari de precipitații, nivelul apelor crește brusc și pot rezulta pagube serioase. Zonele umede preiau o parte din aceste ape și le răspândesc pe suprafețe mai mari, putând astfel să contribuie la reducerea puterii distructive a inundațiilor. S-a arătat că o zonă umedă de numai 0,4 ha poate stoca peste 6.000 mc de apă din precipitații abundente.

În plus, vegetația zonelor umede joacă un rol important în încetinirea curgerii apelor și stabilizarea malurilor, reducând eroziunea. Totuși, extinderea

zonelor agricole și a celor de locuit în detrimentul zonelor umede a diminuat capacitatea acestora de a stăvili inundațiile. În multe din țările Uniunii Europene, reconstrucția ecologică a zonelor umede este văzută ca o posibilă soluție pentru combaterea inundațiilor. Astfel, în zona vizată de proiectul nostru, este important ca întinsele zone umede să fie protejate pentru a reduce amploarea inundațiilor și a evita pierderi dezastruoase.

Plantele și nămolul zonelor umede au un rol foarte important în purificarea apelor

Zonele umede acționează ca un filtru, reținând sedimentele (particule solide de diverse mărimi care plutesc în apă). Aceste particule preiau o parte din substanțele toxice transportate de apă, reducând astfel cantitatea de poluanți care ajunge în aval. Bacteriile și plantele superioare din zonele umede rețin și procesează o parte a compușilor de azot și fosfor (cunoscuți sub denumirea de nutrienți). Concentrația acestor substanțe, care provin mai ales din ape uzate sau din zone agricole, poate atinge valori ridicate, ajungând să producă fenomenul numit eutrofizare (înflorirea apelor).

Zonele umede reduc efectele schimbărilor climatice

Zonele umede au și rolul de a stoca gazele cu efect de seră, în special dioxidul de carbon. Drept urmare, distrugerea zonelor umede duce la eliminarea acestor gaze în cantități considerabile. În plus, zonele umede ameliorează impactul schimbărilor climatice, prin reducerea temperaturilor în vecinătatea lor.

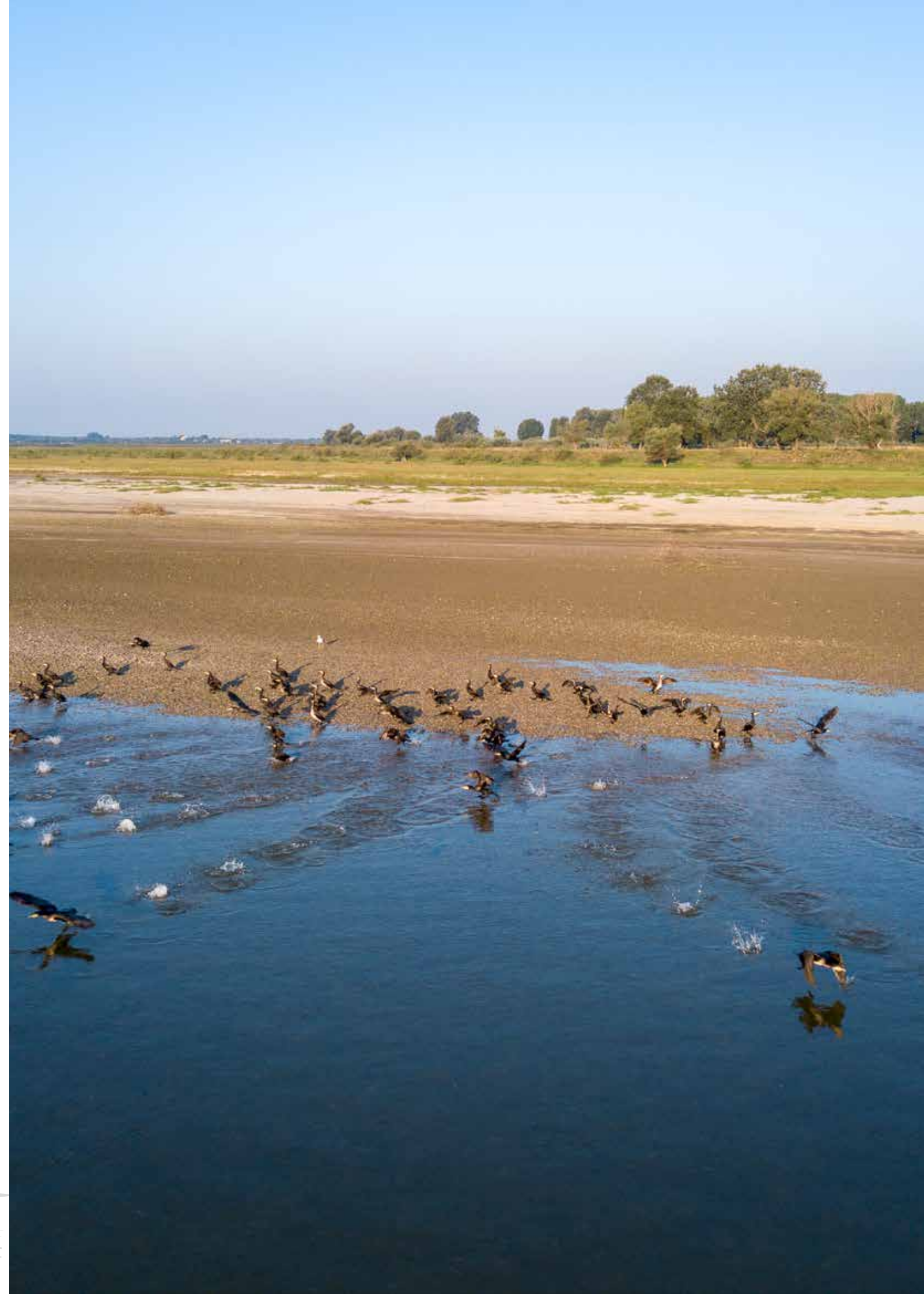
Zone adecvate pentru recreere și turism

Frumusețea peisajelor și bogăția de faună și floră fac din zonele umede destinații potrivite pentru activități turistice care pot genera venituri pentru

comunitățile locale, inclusiv pescuitul sportiv, dacă este practicat cu respectarea legislației în vigoare și în armonie cu valorile naturale.

Pe suprafața bălților și lacurilor pot fi organizate ferme piscicole

Întrucât în ultimii 50 de ani au dispărut numeroase zone umede naturale, mai ales în lunca Dunării și a marilor râuri, ca urmare a realizării de lucrări de desecare și regularizare a cursurilor, păsările acvatice au fost nevoite să se concentreze în puținele zone rămase. De aceea, heleșteiele, ca habitate seminaturale, constituie unul dintre puținele refugii pentru păsările de baltă din zonele de câmpie.

Pădurile

Pădurile au un rol important în îmbunătățirea calității mediului și a sănătății locuitorilor.

Pădurile asigură regimul hidrologic și îmbunătățesc calitatea apei

Când plouă, frunzișul din păduri atenuează căderea apei, permițându-i astfel să fie absorbită în cantități însemnate în sol. Dacă pădurea nu ar exista, apa ar forma șuvoaie, ar eroda solul, s-ar transforma în torenți și ar produce numeroase pagube localităților întâlnite în cale.

Este estimat că un hectar de pădure poate reține la nivelul solului, în primii 50 de centimetri, 1.450 metri cubi de apă. Astfel, este asigurat debitul constant al izvoarelor, pădurile fiind principalul regulator al formării debitelor de apă ale râurilor.

Dintre celelalte avantaje asociate pădurilor menționăm reducerea debitelor viiturilor, îmbunătățirea calității apei prin îmbogățirea acesteia în ioni de hidrocarbonat, calciu și scăderea conținutului de ioni de amoniu.

Pădurile asigură protecția terenurilor și a solurilor

Rădăcinile copacilor sparg roca dură și rețin apa în sol, iar frunzele căzute îmbogățesc solul cu nutrienți.

Funcția de estompare a scurgerilor superficiale ale apei reduce eroziunea solului și contribuie în același timp la reducerea volumului de sedimente și, implicit, la reducerea riscului de col-

matare a albiilor de râu sau a lacurilor de acumulare.

Pădurile asigură calitatea aerului

Annual, un hectar de pădure consumă aproximativ 16 tone de dioxid de carbon și eliberează aproximativ aceeași cantitate de oxigen. Pădurile rețin și alte elemente nocive din aer. Un hectar de pădure reține anual aproximativ 60-70 de tone de praf. Un curent de aer poluat cu dioxid de sulf în concentrație de 0.1 mg/mc poate fi complet depoluat de către un hectar de pădure. În plus, pădurea diminuează încărcătura bacteriană din aer cu până la 90%.

Pădurile combat deșertificarea și alți factori climatici dăunători

Influența pădurii asupra climatului local constă în atenuarea extremelor termice, reducerea intensității radiațiilor solare, creșterea umidității atmosferice și reducerea vitezei vântului. Astfel, în păduri, temperaturile sunt mai ridicate iarna și mai scăzute vara cu până la 1-2 grade Celsius. Pădurea influențează regimul precipitațiilor, sporind cantitatea și frecvența acestora. De asemenea, pe timpul verii, pădurile contribuie la creșterea umidității relative a aerului.

Influențele benefice ale pădurii se resimt atât în interiorul acesteia, cât și în zona limitrofă, pe o rază de 500-1000 m. Pe terenurile agricole din imediata apropiere a pădurilor se înregistrează recolte cu 10-50% mai mari. Dacă la marginea pădurii viteza vântului se consideră 100%, la 50 m în interior ea se reduce la jumătate, la 100 m scade la 25%, iar la 200 m atinge 2% din viteza inițială.

Pădurile reprezintă zone adecvate pentru recreere și turism

Pădurile asigură cadrul ideal pentru activități de turism și agrement indiferent de anotimp. Dată fiind amploarea deosebită a fenomenului, este important ca turiștii să respecte regulile stabilite pentru ariile naturale protejate pe care le vizitează.

Pădurile oferă produse forestiere lemnoase și nelemnoase

Pădurea asigură lemn, în cele mai diverse forme, de la lemn pentru construcții, la hârtie, mobilă, produse artizanale și lemn de foc. Iar dintre produsele nelemnoase menționăm fructele de pădure, specii de ciuperci, plante medicinale, ierburi și plante aromatice, semințe, siropuri, miere și alte produse apicole, pomi de crăciun, etc.

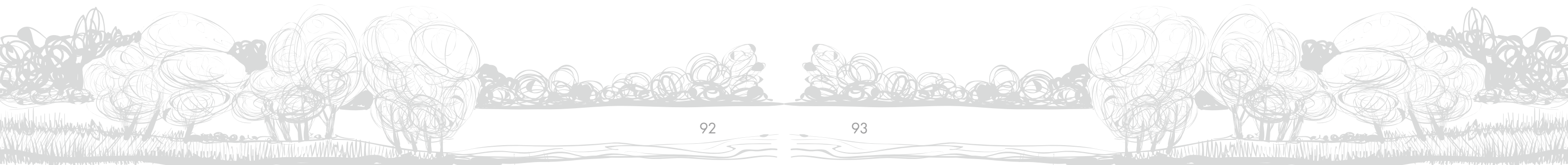
Este important ca fondul forestier să fie gestionat în mod durabil, în vederea obținerii unui profit regulat pe termen mediu și lung și pentru conservarea serviciilor oferite de pădure.

De ce trebuie menținut un mediu natural și sănătos

Întrucât animalele sunt deosebit de sensibile la schimbările aduse habitatelor lor, prezența faunei este dovada calității ridicate a mediului natural, putând fi folosită de comunitățile locale din vecinătatea siturilor drept indicator pentru întreaga zonă.

Bunăstarea financiară și calitatea vieții trebuie să fie întotdeauna evaluate în paralel. Statutului de sit Natura 2000 nu îi este asociată o protecție strictă a capitalului natural care exclude orice activitate generatoare de profit, ci reprezintă mai degrabă o oportunitate de dezvoltare durabilă care poate asigura un mediu propice atât comunității, cât și faunei locale.

Astfel, pe teritoriul siturilor sunt permise diverse activități agricole tradiționale, cultivarea și obținerea produselor ecologice (legume, fructe, produse lactate), dar și vânătoarea și pescuitul, cu condiția ca obiectivul de conservare a siturilor să nu fie afectat.

Asemenea activități trebuie să respecte o serie de măsuri minime de management pentru speciile din situri, dintre care menționăm:

- respectarea perioadelor de reproducere, cuibărit, popas și iernat ale faunei locale;
- exploatarea masei lemnoase – în funcție de habitatele / speciile pentru care zona a fost declarată sit Natura 2000;
- ridicarea de construcții pentru care se folosesc materiale tradiționale, în acord cu arhitectura zonei;
- activități de promovare și dezvoltare a turismului durabil.

În schimb, nu sunt permise construcții și lucrări de infrastructură care pot afecta habitatele/speciile de interes comunitar. Printre excepții se numără lucrările importante pentru siguranța oamenilor sau cele de importanță națională.

Evaluarea impactului asupra mediului nu este obligatorie pentru activitățile curente. De asemenea, este important de știut că statutul de sit Natura 2000 nu afectează dreptul de proprietate asupra terenurilor. Atunci când anumite activități care afectează speciile

sau habitatele locale nu mai pot fi continuate ca urmare a declarării unei zone drept sit Natura 2000, fermierii/proprietarii/ administratorii/ concesionarii de terenuri vor primi plăți compensatorii.

Dezvoltarea economică durabilă în interiorul rețelei Natura 2000 este înlesnită de oportunități importante de atragere de fonduri.

